

Upravništvo Ljubljana Pucinijske ulice 5.
Telefon 41-22 41-23 41-24
Izredni 41-25 41-26 41-27
Podružnica Ljubljana Pucinijske ulice 42
Računi in Ljubljanski pokrajinski in pokrajinski
čimbeni davki 41-27 41-28 in 41-29
Izredni 41-30 41-31 41-32 41-33
IZJAVLJENJE ZASTOPNIŠTVA in 41-34
Izredni 41-35 41-36 41-37 41-38
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTR

Izredni 41-39 41-40 41-41 41-42
Ljubljana Pucinijske ulice 5. telefon
41-22 41-23 41-24
Rozuparji in 41-43
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ad estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Bombardiranje sovražnih oporišč v Alžiru in Siriji

V Tunisu akcije krajevnega značaja — 6 sovražnih letal sestreljenih

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 25. februarja naslednje 1006. vojno poročilo:

V Tunisu akcije krajevnega značaja; nemški letalci so v spopadu v zraku sestrelili 6 sovražnih letal.

Naše letalske skupine so napadle pristaniške pomorske naprave v Philippeville. V Kairuanu in Gabesu je bilo 12 smrtnih žrtev in kakih 30 ranjenih med arabskim prebivalstvom zaradi sovražnega letalskega napada.

Petrolejska skladišča v Tripolisu, v Siriji in letališče Laodicea v Siriji je naše letalstvo učinkovito bombardiralo.

To noč so sovražna letala metala bombe na Neapelj in povzročila ne hudo škodo na civilnih poslopih, med prebivalstvom pa je zabeleženih nekaj ranjencev.

Osmajena obsestreljevanja s strojnimi in pokrajinskimi Catanzaro, Messina in Trapani; zelo majhna škoda, 2 mrtva in 3 ranjeni.

V Siciliji ožini je naš čoln za morskopomoč rešil 7 članov posadke ameriškega štirimotornega letala, ki je bilo zadeto med napadom 23. t. m. na Messina.

Z vojnih akcij preteklih dni se tri naša letala niso vrnila.

Ameriška razočaranja v Tunisu

Lizbona, 24. febr. s. »Daily Mail« piše v svojem uvodniku: Polkovnik Edish Duncan Raff, šef ameriških padalcev, ki se je udeleževal vojne v severni Afriki od pričetka, je včeraj v Londonu zatrdil,

Hudi sovjetski porazi v doneški kotlini

Uničenje sovjetskega gardnega konjeniškega zbora in oklopne armije — Hude sovražnikove izgube tudi v drugih odsekih fronte

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 25. febr. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Med tem ko se lastne napadalne operacije na jugu vzhodne fronte uspešno nadaljujejo, poskuša sovražnik na nekaj točkah srednje in severne fronte z mnogimi zaporednimi množičnimi napadi proti našim obrambnim postojankam priti do uspeha.

Na postojankah ob Mitsu so se ponesrečili novi sovražni napadi. Za fronte obkoljeni sovjetski 7. gardni konjeniški zbor je bil po večini uničen, poveljuječi general Borisov pa z delom svojega štaba ujet. Boji s posameznimi preostalimi skupinami tega zbora so še v teku.

Oddelki vojske in oborožene SS med Doncem in Dnjeprom napadajo nadalje uspešno. Neka sovjetska oklopna armija je bila v težkih bojih razbita. Ena izmed sovražnih skupin je bila pri tem popolnoma uničena. Močni oddelki letalstva so tudi včeraj uspešno napadali sovražne kolone, vozila, kipečenja in sovjetski oskrbovalni promet.

Na področju zapadno od Harkova in Kurska so se zrušili novi sovražni napadi izvedeni z oklopnimi sredstvi.

Og redni obrambni boji južno in severno od Orla so se nadaljevali z nezmanjšano silo. V brezposelnih množičnih napadih so sovjetke čete zopet utrpeli najtežje krvave izgube in so izgubile mnogo oklopnih vozil.

Ustaljevanje nemške fronte na jugu vzhodnega bojišča

Berlin, 25. febr. s. Kakor se doznava iz berlinskih vojaških krogov, je nemškim četam, ki operirajo med Doncem in Dnjeprom, uspelo na več točkah obkoliti močne sovjetske enote. Samo v enem borbenem odseku so bile obkoljene dve pehotni in dve oklopni brigadi.

Iz istega vira se doznava, da so nemške čete v odseku južno in severno od Orla odbile močne sovražne napade. Na nekaterih točkah so se v teku borbe za odstranitev sovražnih vdorov. Boljševiki so izgubili severno od Orla 47 tankov in v zadnjih treh dneh okrog 10.000 ljudi.

Južnovzhodno od Ilmenskega jezera je sovražnik izvedel včeraj na široki fronti močne napade ob podpori oklopnih sil in silovitega topniškega ognja. V bojih, ki se trajajo, so nemške čete uničile 37 sovražnih tankov.

Tudi južno od Ladoškega jezera so Sovjeti obnovili svoje silovite napade po močni topniški pripravi. Sovražne sunke so podpirale močne letalske sile. Nemški obrambi je uspelo obiti napadalce in jim zadati najhujše izgube.

V odseku zapadno od Rževa so boljševiki — bilo jih je okrog 5.000 — skušali prekorčiti Volgo, toda osredotočeni ogenj nemškega topništva je poizkus izjalovil in prisilil sovražnika k takojšnjemu umiku na lastne črte. Dan prej so Sovjeti izvedli v istem odseku silovite napade, da bi zavzeli postojanke nemških grenažirjev. Nad 100 trupel je ostalo pred nemškimi četami.

Berlin, 24. febr. Dočim zavzema bitka na področjih severno in južno od Orla vedno večji obseg, je treba zabeležiti postopno ustaljevanje nemške obrambne fronte v južnem odseku. Uspeh pogumnih in silovitih protitukrepov nemškega vrhovnega povelj-

da so se ameriške čete v Tunisu zadržale kakor amaterji v kalci igri. Nemo imeli nobene vojne izkušnje, je dodal, toda lekcije, ki smo se jih naučili s tako trpkostjo, nam bodo še služile.

V uvodu z naslovom »Beseda Ameriki« zatrjuje isti list, da je bil poraz ameriških čet sicer hud, da pa se še da popraviti. List tolaži zaveznike, češ, da Anglija prav dobro pozna take položaje in da je celo 8. armada, na katero gleda Amerika s tolikim zaupanjem, svoj čas spoznala enake okoliščine. Vsekakor so bili načrti zaveznikov za tuniško vojno popolnoma nrevrženi. V decembru lani so izjavljali, da je še mesec prezgodaj za izvedbo teh načrtov. Te trditve danes ni mogoče več ponoviti. Potem so rekli, da so napredujoče enote 1. armade nekaj kilometrov pred Bizerto in Tunfom. Danes je južni Tunis v posesti sovražnika z vsem njegovim železniškim omrežjem od Suse proti jugu. Izguba treh letališč je huda neveselost, kakor tudi sovražna zasedba velikih slanih močvirij. Vse to bo same ovirale napredovanje 8. armade. Da bi bilo mogoče pričeti z napadom in pregnati Os iz Severne Afrike, bi bilo potrebno, da se 8. armada takoj strne z ostalimi zavezniki silami.

Tudi »Daily Express« čuti potrebo potolažiti Američane. Sedaj je trenutak, piše list, ko moramo mi, ki smo že tolikokrat okusili kaj je poraz, podpirati in tolažiti svojega velikega ameriškega zaveznika. Ta vojna je splošna in zmage enih je treba smatrati za zmage ostalih in vseh, kakor morajo tudi poraze vsi občutiti in razumeti.

HITLER BORCEM STARE GARDE

Popolna duhovna in materijalna mobilizacija evropskega kontinenta za dosego zmage

Monakovo, 24. febr. s. V zgodovinski pivnici Hofbräu v Monakovem je državni tajnik Esser, eden izmed mož stare garde ki je bil vedno med najbližjimi Hitlerju prečital na običajnem letnem sestanku najzvestejših iz prve ure ob 23letnici proglasitve programa narodno-socialistične stranke poslanice, katero je Adolf Hitler ki se tudi letos ni mogel udeležiti man festacije poslal svojim tovarišem iz prvih narodno-socialističnih bojev.

Hitler obžaluje, da se ne more sam udeležiti slavnosti in pričenja svoj poslanico s poudarjanjem ogromne važnosti, ki jo je imela zgodovinska seja 24. februarja 1920 za nemški narod. Nihče si ne more predstavljati, kakšna bi bila usoda Nemčije, če bi se na tem zborovanju ne proglasila temeljna načela narodno-socialistične revolucije, ki so probudila nemški narod in mu dala silo za obvladanje židovske nevarnosti. Hitler omenja nadalje težavno pot, ki jo je stranka prehodila v svoji izredno trdi borbi proti istim nasprotnikom, s katerimi se zdaj nemški narod bori na bojišču. Vse težave in vse neuspehe je bilo mogoče premagati z neomajno in fanatično vero v dobro stvar, ki je iz težav in ovir črpala nove sile za nezadržan pohod naprej. Stranko je prejšnjaj nezmožen sklep, da ne bo za nobeno ceno kapitulirala in opustila borbe dokler zarota sovražnikov ne bo odstranjena.

Z enako vero in voljo se nemški narod zdaj bori proti svetovni židovski koaliciji. Odočen je poraziti jo in s tem omogočiti človeštvu, ki se bori za svojo svobodo za svoje življenje in za svoj vsakdanji kruh, dosego končne zmage. Enaka želja volja kakor tedaj, prav Hitler, me zbudnja danes da izvedem poslanstvo, ki mi ga je usoda zaupala.

Hitler poudarja nadalje, da je edina razlika med dogodki, ki so spremljali prve korake na-

rodno-socialističnega gibanja, in današnjimi dejstvi, da je danes vsa gigantska masa nemškega naroda trdno postrojena za zastavo nemške Nemčije. Stranka, ki je železen zraz te ogromne sile, pa je jamstvo ne samo za dosego zmage, temveč tudi za obstoj nemškega naroda v bodočnosti. Zlasti danes nadaljuje Hitler, ima stranka nalogo vzdržati moralo naroda, mu dopovedati, kako velika je nevarnost in mu vlivati zaupanje, krepiti slabotne in strahopetne mlahaše ter brez usmiljenja zatreti saboterje.

Führer se obrača do mladih, ki so nosilci bakle prejšnjih generacij, do nemških žen, ki so ena izmed glavnih podpor za uveljavljanje pokreta in ki bodo tudi zdaj najmočnejši element v borbi za ohranitev nemškega naroda.

Govorec o usodi, ki bi jo sovražniki radi namenili Nemčiji, v primeru svoje zmage, ugotavlja Hitler, da je Nemčija odločena dati jim nedvoumen odgovor, ki ga zasluži. Ta ogromna bitka, pravi Hitler, se ne bo končala z uničenjem arijskega prebivalstva, temveč z odstranitvijo židovstva iz Evrope. Iz te vojne izhajajo predvsem popolna enakovrednost plutokracije in boljševizma. V jasni luči so se pokazala tudi stremeljenja židovstva po izkoriščanju vseh narodov, kakor vedno. Tudi danes mislijo židje, da so blizu svojih stoletnih ciljev, kakor so mislili lani po prvi zimski vojni v Rusiji, to la tudi to pot bodo do skrajnosti razočarani. Nemški narod bo mobiliz-

iral in uporabil zdaj vse svoje sile v taki meri, na kakršno ne naletimo v dosedajni zgodovini človeštva.

Niti za sekundo ne bomo oklevali v pozivanju tistih narodov, ki so soodgovorni za izbruh te vojne, da dajo svoj prispevek v tej borbi, ki bo odločena za bolščino. Nelodljivo povezani z zavezniki bomo izvedli popolno mobilizacijo duhovnih in gmočnih sil Evrope v takem obsegu, kakršnega naš kontinent še nikoli ni poznal v svoji tisočletni zgodovini. To je potrebno, da se zagotovi Evropi njen obstoj, ki ni samo temelj naše velike skupine civilizacije, temveč tudi pogoj za gmočni obstoj vsega našega kontinenta.

Führer ob zaključku poveljuje junaške nemške oborožene sile, ki se na vzhodni fronti ob strani zaveznikov bore, da odločijo o bodočnosti Evrope in si obenem osvoje nadvse gotovo končno zmago.

Berlin, 25. febr. s. Hitlerjeva poslanica ob obletnici razglasitve narodno-socialističnega programa je naletela na velik olmev v vsej Nemčiji in jo nemški listi objavljajo pod vidnimi naslovi, poudarjajoč njene glavne dele. V komentarjih, posvečenih temu dogodku, poudarjajo nemški dnevniki predvsem železno voljo Adolfa Hitlerja, la pripelje to borbo in svoje poslanstvo, ki mu ga je dala usoda, do konca. Podčrtavajo nadalje, da preveča Hitlerja danes bolj kakor kdajkoli prej neporušena vera v zmago.

Nemoč angleške delavske stranke

Socialne reforme so v Angliji nemogoče, ker vodijo tudi laburistično stranko ljudje s plutokratsko miselnostjo

Rim, 25. febr. s. Angleška tedenska revija »New Statesman and Nation« obravnava v članku pod naslovom »Demokracija ali plutokracija?« vprašanje, ki danes najbolj zanima Anglijo, ter zastavlja vprašanje, ali ni plutokracija bolj primerna demokraciji. Povsod v Angliji se ljudje pritožujejo in izražajo dvome glede obljub o novi Angliji po vojni. Koga imajo množice v misli h, vprašuje revija. V mislih imajo plutokrate, ki so si pridobili sedeže v spodnji zbornici. To so magnati iz trgovskega sveta in industrije, ki so si pridobili politični vpliv s tem, da so tajno podpirali blaginje raznih strank. To so zastopniki visoke finance in težke industrije, tovarni, bank in industrijskih koncernov, iz katerih so v Angliji vedno prihajali politični voditelji. Čim večje so spremembe v vojni dobi, tem bolj ostaja v tem pogledu vse nespremenjeno. V interesu države se danes n. pr. industrije državno nadzorujejo, toda v nadzorstvenih odborih so isti magnati, ki so bogatelji v mirnem času z izkoriščanjem ostalih slojev. Vprašali boste ali ne obstoja laburistična stranka. Ta je bila, kajti tudi v času največjega povprečja ni mogla imeti nobenega vpliva. Za mlade ljudi, ki si hočejo urediti pot, ta stranka ni nobena privlačnost. Razen tega je tisk, ki ga obvladujejo magnati, povsem potisnil laburistično stranko ob zid. Ta stranka razpolaga danes samo z enim listom. V kmečkih krogih se ta stranka ni mogla

nikoli zasidrati, ker vladajo v njej kmečka aristokracija in voditelji s kapitalističnim čustvovanjem, ki predpisujejo svojim podrejenim in delavcem politično pot, po kateri je treba hoditi. Ko se je nekajkrat laburistični stranki posrečilo priti v vlado, ni mogla v njej dolgo ostati, ker se ni mogla upirati pritisku visoke finance. Laburistično stranko obvladujejo v zadnjih letih tudi sindikalna združenja, v katerih pa ni nobene žive sile, ki bi bila dinamično sredstvo za uresničitev globokih sprememb v povojnem času. Delavski sloji ne bodo dosegli nobenih prednosti, kajti visoka finance se ni odrekla nikoli svoji stari politiki. Če bo bodočnost Anglije oblikovana na tej podlagi, ni treba več misliti na socialne in gospodarske reforme. V takih okoliščinah se more izjavit tudi Beveridgeov načrt, ki ga je mogoče izvesti samo pod dvema pogojeoma, s povečanjem državnih dohodkov, z ojačenjem proizvodnje in z odpravo brezposelnosti. Toda nihče ne veruje, da bo visoka finance porušila mostove s preteklostjo in takoj povečala proizvodnjo, ki bi kompromitirala njeno blazostanje. Nihče je ne more k temu prisiliti, ker drži trdno v rokah državno krmilo.

Tretji teden Gandhijevega posta

Bangkok, 24. febr. s. Gandhi je pričel svoj tretji in zadnji teden postenja. V palači Aga Khana v Pooni ga obkrožajo njegovi prijatelji, katerim so zdravilni naložili, naj ga ne govarjajo in ne utrjujejo. Tisti, ki so videli Mahatmo, pravijo, da je do skrajnosti oslabil. Vendar se je v zadnjih 24 urah zavedel in je hotel dokazati svoj pogum in svojo srčnost s tem, da je stavil za 25 rupij, da se bo lahko podpisal v bengalski. To je tudi strel pod nadzorstvom zdravnikov.

Podkralj dobiva stalno brzojavke, podpisan od političnih levčarskih organizacij in tudi brzojavke iz Avstralije.

Volitve v Turčiji

Carigrad, 24. febr. s. Kot stalni predsednik ljudske stranke je predsednik republike Izmet Ineni izdal proglas na turški narod ob novih volitvah v veliko narodno skupščino. Izmet Ineni je opozoril na težkočte, ki jih je morala Turčija premagati v zadnjih štirih letih in je rekel, da se kljub težkim časom obnavljanje države ni spremenilo. Glede znanja politike je predsednik izjavil, da nihče ni mogel predvideti pred štirimi leti, da Turčija ne bo šla v vojno. Ko se je začelo obzorje temniti, smo skienili, da bomo za blagor naše države odstranili vse nevihte. Se nikoli nismo storili toliko naporov za narodno obrambo kakor v tej dobi. Z našimi žrtvami je ostala naša politika lojalna in nespremenjena. Turčija ne sovraž nobenega naroda, misli samo na svojo varnost in na obrambo lastnih interesov. V nadaljnjem je predsednik izrazil upanje, da bo nova narodna skupščina vir največje sile v državi. Zahteval je za zaupanje naroda in obljubil, da bo zastavljal vse svoje sile v službi za narod.

Nesreča angleške korvete v Gibraltaru

Algiciras, 24. febr. s. Neka angleška korveta se je naglo potopila, ko je izplula iz gibraltarskega pristanišča, ker je zadela na mino. Neka angleška torpedovka je korveto prišla na pomoč ko pa se ji je približala, so eksplodirale globoke bombe na korveto in so torpedovko hudo poškodovale. Z veliko težavo so torpedovko zavlekli v Gibraltar. Izkrkali so 6 mrtvih in 21 ranjenih od posadke obeh odlin.

možnost, vendar ni bil na višini položaja, ko je poskušal uresničiti svoj načrt. Ne le, da se mu ni posrečilo doseči operativnega cilja obkolitve, temveč je razen tega izgubil del svoje penetracijske moči, ki je seveda sonela predvsem na četah, ki naj bi izvedle obkoljevalno potezo. Verjetno je, da bodo sovjetske čete še napadale, dokler jim bo vreme dopuščalo, vreme pa je močnejše kakor sovražnik in mu vsiljuje zakon, pa je zaradi tega malo verjetno, da bi borba na prostoru južno od Harkova zopet zavzela silovitost zadnjih tednov.

Stalinovo nezadovoljstvo z angleškimi obljubami

Monakovo, 24. febr. s. »Abendzeitung« pripominja, da so v Angliji proslavili obletnico ustanovitve rdeče vojske bolj svečano kakor v Rusiji sami. V sedanjih okoliščinah je to za Anglijo globoko ponižujoče. Kralj Jurij VI., chanterburyjski nadškof, kardinal Kinsley, major Attlee kot zastopnik Churchilla, Eden in ostali ministri so telmovali med seboj, kdo bo bolj pokadil Moskvu. Angliji in Američani so nedavno razširili vest, da potuje maršal Timošenko kot načelnik neke sovjetske misije v Washington in Brazilijo ter so v Londonu in v Washingtonu trpko občutili kratak Stalinov demanti, da tudi v bodočnosti ne misli poslati v Ameriko neke take misije. Nadaljnjo ponižujočo lekcijo je Stalin dal londonskim dvorjanikom, ko je s hladno brzojavko odgovoril na navdušena voščila, ki so prihajala v Moskvu iz vseh delov Anglije. Bržkone je hotel Stalin svoje zaveznike spomniti, zaključuje »Abendzeitung«, da se obljube glede druge fronte v Evropi izpolnjujejo z dejanji in ne s plesnimi ceremonijami.

Berlin, 24. febr. s. V zvezi z vprizorjenimi slavji ob 25-letnici ustanovitve rdeče vojske, katerih teatralnost je presegala celo manifestacije v Sovjetski zvezi, pripominjajo v tuksističnih političnih krogih, da je med tolikimi odličnimi govorniki, ki so hvalili boljševiške čete, manjkal Churchill. Farsa bi bila popolna, če bi se on govoril. Bržkone se ministrski predsednik ni pravočasno znašel in je legel v posteljo, češ, da ima mrzlico.

Monakovo, 25. febr. s. »Münchener Zeitung« podaja pregled položaja na vzhodnem bojišču in piše, da se utegne boji nadaljevati še v severnem odseku južnega bojišča, da pa je že potrjena ugotovitev o neuspehu sovražnih načrtov na najpomembnejšem odseku borbe. Uspehi, ki jih je dosegel sovražnik so postavili sovjetske čete v položaj, ki bi utegnil postati zelo nevaren za nas, če bi bil razumsko izrahljen. Sovražnik je prav za prav uvidel to

ništva za ustavitve sovražnega prodiranja se sedaj kaže že v polni meri. Rusi ne prid bivajo več ozemlja, marveč so na nekaterih točkah celo izgubili postojanke, ki so jih bili cavojili za ceno strahotnih izgub na drugih točkah pa so bile njihove čete v znatni množini obkoljene, kakor se je na primer pripetilo na zapadu fronte ob Mitsu, kjer je bil sovjetski 4. motorizirani gardni zbor zašel v past in je bil po besnem odporu popolnoma uničen s svojim poveljnikom vred.

Vendar bi bilo še prezgodaj govoriti o popolnem zastoju ruskega prodiranja na jugu. Rusi še vedno napadajo z velikimi silami na fronti ob Mitsu da bi prodrli frontalno, obenem pa nadaljujejo težavne operacije tudi na področju med Doncem in Dnjeprom, toda tudi tu se že kažejo razni znaki da bo podoben kmalu prešla k nemškim četam, ki podvzema vedno silovitejšo protinapade in p-stopno uničujejo sovražne skupine, ki so bile doslej obkoljene v vrečah manjšega ali večjega obsega. Snodi je prša vest o važnih uspehih, ki so jih dosegli Nemci in prihodnje dni bodo znane gotovo še večje p-drobnosti o uničevanju ruskih skupin na tem področju.

S skrajšanjem fronte se je ojačala obrambna sila Nemcev in nove vremenske okoliščine na jugu so precej zavirale rusko delovanje zaradi tega je sovjetsko poveljništvo preusmerilo svoje sunke proti srednjemu in severnemu odseku. Ruske čete iščejo sedaj v nekem smislu zime za svoje operacije. Zimski čas še traja v severnem in srednjem odseku ter nudi ruskim četam ugodne možnosti za izvršitev načrtov. Ugodne možnosti za izvršitev ruske sovjetskega glavnega stana. Zarišče ruske ofenzive je sedaj na področju severno in južno od Orla, k'er se bitka, kakor rečevo, razvija od ure do ure v večjem obsegu.

Zvezni tajnik iz Perugije pri Visokem komisarju

Visoki komisar je sprejel v vladni palači Zveznega tajnika iz Perugije s pokrajinsko zaupnico ženskih fašistov in člani odposlanstva, ki ima nalogo, da izroči Diviziji alpskih lovcev darila fašizma iz Perugije. V sprejemni odposlanstva sta bila tudi

Počastitev spomina Gabriela d'Annunzia v Italijanskem kulturnem zavodu

Tiskovni urad Zveze fašistev sporoča:

Dne 1. marca bo peto obletnico smrti Gabriela d'Annunzia. Ljuba junaka borce in slavne pesnika, ki je bil najpopolnejši izraz duha in stremeljenj novega italijan-

časni poveljnik divizije, generalmajor Perni in Zvezni podtajnik Capurso.

Ekselencija Grazioli je hierarhe tovariško pozdravil in se z njimi zadržal v prisrčnem razgovoru.

stava, se bo svečano spomnil tovariš prot Vito Pappalucca. Vsi tovariši so pozvani, naj se udeležijo spominske slovesnosti, ki bo 1. marca ob 18.30 v avli Italijanskega kulturnega zavoda.

O komunistični taktiki

Pogoj, da ne postanemo žrtve podtalne komunistične propagande in raznih komunističnih akcij, ki so vedno spretno prilagode razpoloženju množic, je poznavanje komunističnih smotrov. Razen tega moramo poznati tudi načini, kako jih skušajo doseči in kako so zgradili svojo ilegalno organizacijo. Priznati je treba, da so komunisti v desetletjih svojega podtalnega rovarjenja križem sveta izredno pretekano razvili svojo taktiko in svoje metode. Uspešno upre se jim lahko samo dobro organizirana nasprotna akcija.

Da stremijo komunisti za nasilnim uničenjem vsega, kar predstavlja današnja kultura je izven dvoma. Komunisti govorijo o »buržujski kulturi«, mislijo pa pod tem vsak družabni ustroj družbe, ki ni pod njihovo diktaturo. Ker tega svojega smotra z odkritim nastopanjem ne bi mogli nikoli doseči, so morali svojo taktiko primerno prilagoditi. Začeli so današnji ustroj družbe izpodpirati skrivaj in skušali so preprečiti vsa družabna žarišča s svojimi cilicami. Na ta način od njihovih celic razrahljano družba naj bi se nekoč zrušila kakor drevo, razjedeno od črvov. Komunisti so imenovali to taktiko »vtiranje od znotraj«.

Ko so lani padle žrtve komunistične teorije po Dolenskem v vedno večjem številu in so se ljudem začele odpirati oči so se mnogi presenečeni spraševali, kaj se prav za prav dogaja. Komunisti so jim enično odgovarjali: »To je državljanska vojna. Tedaj so že odvrgli krinko »osvobodjenja« in so odkrito priznavali pravo lice svojega početja. Priznali so, da so krvavi dogodki na Dolenskem že tako imenovana »revolucionarna faza« njihovega gibanja.

Zato bo zanimivo in važno, da si natančneje ogledamo predpise te metode, ki se jih komunistična stranka poslužuje v svojem boju. Omejili se ne bomo samo na revolucionarno obdobje, temveč bomo posegli tudi v pred-revolucionarno ali pripravljalno dobo. Tako bo mogel vsakdo sam primerjati teorijo in dejstva, kakor so prišla od izraza pri nas.

Številne so komunistične publikacije, ki dajejo navodila glede revolucionarnih metod. Dve poti sta, ki vodita po teh navodilih k cilju. Ako žive množice v razmeroma ustaljenih razmerah, tako da ni »revolucionarna navdušenja«, za ta primer predpisuje program komunistične internacionalne.

Če revolucionarnega navdušenja ni, morajo komunistične stranke porabiti vsakdanje potrebe delavstva kot osnovo za delne cilje in zahteve, ki jih pa morajo povezati s temeljnimi cilji komunistične internacionalne. Vendar

naj pazijo, da bi ne postavljale takih začasnih ciljev, ki bi bili primerni samo za neki posebni revolucionarni položaj. ... Splošno so pa delni cilji in zahteve »conditio sine qua non« za pomožno taktiko; začasni cilji so neločljivi od revolucionarnega položaja. ... Taktika enotne fronte, najučinkovitejša metoda za borbo proti kapitalu in za mobilizacijo mas v razredno zavodnem duhu, je eden izmed elementov v taktiki komunističnih strank skozi ves čas pred-revolucionarne dobe.

Ko pa je splošni politični položaj tak, da se dá označiti za »revolucionarnega«, tedaj pride komunistična stranka k neposredni in nasilni akciji, naperjeni proti celotnemu obstoječemu družabnemu redu. Po navodilih komunistične je tedaj naloga proletarske stranke, da ščvca in vodi množice naravnost v napad na »buržujsko« državo. Ta množična akcija naj zavzema obliko stavk, oboroženih demonstracij in nazadnje obliko splošne stavke, združene z oboroženo vstajo proti »buržujski vlad«.

Ta navodila iz programa komunistične internacionalne so bila napisana seveda predvsem za mirno dobo. Ni pa treba globoko bistroumnosti za spoznanje, da so se komunisti po njih ravnavali tudi pri nas. Razmere pri nas, ko je po mnenju komunistov in po nalogu njihove centrale v tujini prišel trenutek za »revolucionarno akcijo«, niso bile godne za »revolucijo« glede na socialne razmere. Socialne razmere, dasi so kazale nekaj trdnosti, ne bi potisnile slovenskih množic v njihov objem. Zato so komunisti potisnili svoje prave cilje v ozadje in izrabili za svojo akcijo drugačna, za zbegane množice prirojenega gesla. Le tako jim je bilo mogoče zapeljati tudi del protikomunistično misleče, a nerazodene mladine. Ko pa so te mlade ljudi kompromitirali in jim onemogočili ali otežili povratek, so jih korak za korakom začeli zlorabljati zase. Ta rafinirani zločinski načrt se jim je delno posrečil, ker se ogromna večina mladine, ki jim je siedla, ni zavedala, da pada v spretno nastavljen mrežo. Ko pa je potem prišlo spoznanje, mnogi niso imeli več poguma, da bi se resili, ker so jim znali komunisti vcepiti strah da so jim vsa vrata nazaj zaprta. Nekateri so se kljub temu osvobodili in rešili, drugi pa so se vdali v usodo in začeli hoče noče tuliti z volkov.

Da se taki udarci slovenskemu ljudstvu ne bodo več ponovili, je nujno, da se vsak zaveda, da ne sme komunistu, naj pride na dan s kakršno koli barvo, nikoli verovati. Njegov cilj je in bo rušenje in uničevanje, da bi lahko na pogorišču oklical svoj ideal: diktaturo svoje najožje klike.

Angleška veleizdaja nad Evropo

Govore, s katerimi so v nedeljo britanski ministri poveljevali rdečo vojsko, proslavljajo njene zasluge za »rešitev civilizacije«, so v Berlinu postreženo označili za uradno in nedvoumno d-anje, s katerim se je britanski narod dokončno podvrgel boljševizmu. Vseke ironije je že v tem, da je poveljeval zasluge rdeče vojske — London, sedež mednarodne finance in kapitala in središče svetovnega imperialističnega izkoriščanja. Pred očmi Evrope se je tako v vsej luči pokazala krvava in dvoumna zveza med demoplutokracijo in boljševizmom na škodo evropske civilizacije. Tako v Angliji kakor v Ameriki je prav gotovo na milijone ljudi, ki z vsjo zaskrbljenostjo opazujejo postopno zasluževanje Anglosasov boljševizmu in njih veleizdajo nad evropsko civilizacijo. A vse to je že prepozno, kakor je zapisal neki berlinski list: Churchill in Roosevelt nimata več drugega izhoda, Zveza z boljševizmom ju sili, da gresta naprej po tej poti do konca.

»Frankfurter Zeitung« je temu vprašanju posvetila zanimiv uvodnik, v katerem je napisala med drugim: »Morda bo prišel dan, ko se nam bodo Angličji zahvaljevali, da smo rešili evropsko civilizacijo pred boljševizmom in bodo obžalovali, da se niso postavili na našo stran. Angličji so mislili, da nas morajo sovražiti, ker so mislili, da teži Hitlerjeva Nemčija po svetovni nadvladi in bi tako mogla postati nevarna britanskemu imperiju. Niso pa razumeli da bi mogla tretji rajh in britanski imperij odlično živeti drug poleg drugega, se medsebojno podpirati in dopolnjevati. Ne pišemo tega zato, da bi jih predlagali, kajti Angličji so trmasti in preteklo bo se precej časa, preden bodo spoznali, da so se zmotili; samo iz ljubezni do resnice jih želimo opozoriti da je Hitlerjevska revolucija, ki jim je tako šla na živce, v Nemčiji nastala prav zaradi versajske in protirevolucionarne politike londonske vlade. Angličji so v največji meri sami pripomogli k temu da je narodni socializem, na katerega pred 25 leti nihče ni mislil in ki mu moramo njegov izvor iskati prav v versajskem miru, prišel na oblast.

In samo angleška politika sovraštva je kasneje spremenila narodnosocialistično »železo« v »jeklo«. V tej vojni pa so dobesedno prisilili narodnosocialistično Nemčijo, da je totalitarno vojno dovela do zadnjih skrajnosti. Angličji so boljševizem nahajalski proti nam, čeprav bi se ga nihče v tolikšni meri ne imel biti kakor zagovorniki demokratske doktrine. Ko so skušali uničiti Hitlerjanski režim, so se le bolj utrdili boljševizmu, obenem pa izzvali ogromno nevarnost za Anglijo samo. V tekmovanju z Ameriko so že izgubili svojo igro. Ako pa bi se nekega dne pojavila tekma, kdo bo prvi prišel do Rena ali v Berlin bi v tej tekmi prav gotovo ne zmagal Churchill ali Rooseveltovi vojski, temveč sovjetske horde.

Ako bi boljševiki vdrl v Nemčijo, bi to ne pomenilo le uničenja Evrope in njene civilizacije, temveč tudi največjo prelomnico političnega ravnesaja, kar ga evropska zgodovina pozna; to bi bila prava politična revolucija nepoj-

mljive obsežnosti. Ti izgledi pa že začenjajo, kakor se zdi, nekoliko vznemirjati tudi nekatere britanske kroge.

List se nato dotika dogodkov na vzhodu in piše: »Videli smo tragedijo pri Stalingradu; videli smo velike nemške armade na umiku, pri čemer so bila velika ozemlja, ki so veljale naše čete velikih žrtv, zapuščena; nadloveski napori so bili potrebni, da smo v kritičnih urah ohranili bojno črto, veliki napori pa bodo potrebni tudi v bodoče. Dokler so nemške oklopne kolone korakale proti vzhodu in so Angličji še lahko mislili, da bodo nemške sile pregazile rdečo vojsko, se je mogla misel, čeprav sama po sebi bedasta, da Anglija in Zedinjene države molijo za Stalinovo zmago zdeti vsaj do neke mere razumljiva. Odkar pa se je položaj na vzhodu spremenil te si misli nerazumljiva in ni je mogoče prenesti. Šele sedaj se v polni meri zavedamo britanskega veleizdajstva na škodo Evrope. V vsem svojem obsegu se nam kaže zločin Anglije ki popolnoma zlonamerno trdi, da nima nobenega interesa na rešitvi zapadne civilizacije, kateri se mora ona sama zahvaliti za svoje življenje. To je zločin, ki mu v zgodovini morda najdemo primer samo v francoskih kraljih ki so pozvali Turke na pomoč proti rajhu. Toda tu gre le za izjemo, ki potrjuje pravilo. Čeprav so se evropski narodi često brez pravega razloga med seboj krali, se je Evropa v večjih zgodovinskih urah, ko se je na obzorju kazala nevarnost invazije Hunov ali drugih azijskih narodov, vendar vselej znašla in združila vse svoje sile, da bi bila kos skupni nevarnosti. Sreča je, da vključuje nemški list, da smo se iznebili vsch utruje. Mirno lahko gledamo v obraz resnici, kakršna je, in temu primerno odrejamo svoje zadržanje.«

»JERRY Z OTOKOV«

je najnovejši roman zbirke »Dobra knjiga«. Napisal ga je znani pisatelj Jack London, godi pa se na eksotičnem področju Salomonovih otokov, na katerih se prav zadnje mesece odigravajo vojni dogodki zgodovinskega pomena. Z užitek in z zanimanjem bodo roman brali vsi, prav posebno pa bo navezal nase ljubitelje živalstva in prirode sploh.

V podrobnj prodaji se dobi »Jerry z otokov« v uravi naših listov in v knjigarnah. Broširan velja 10 lir, v platno vezan pa 25 lir.

Po nižini cen lahko dobite tudi ta roman, če se naročite na zbirko Dobra knjiga. Mesečna naročnina, ki je enaka cen za en roman, znaša za naročnike »Jutra« in »Slovenskega naroda« 8 lir za broširano in 18 lir za vezano izdajo, za ostale pa 9 in 20 lir.

Vojaško kazensko sodstvo na ozemljih, ki so proglašene ali se šteje, da so v vojnem stanju

DUCE, prvi Maršal Cesarstva, Poveljnik vojnih sil na vseh bojiščih,

na podstavi členov 17. in 20. vojnega vojaškega kazenskega zakonika o dreja: Člen 1. Če se odsvojitev orožja ali oborožitvenih predmetov po členu 164. mirnodobnega vojaškega kazenskega zakonika izvrši na ozemlju, ki je proglašeno ali se šteje da je v vojnem stanju, ali pa izvrši odsvojitev zunaj takega ozemlja vojaška oseba, pripadajoča poveljništvu, zboru, odjelku ali mobilizirani službi, se izreče vojaška ječa ne pod pet let.

Če je dejanje posebno hudega značaja po okolnostih in načinu ali zaradi značaja rste in množine odsvojenih stvari, se uporablja smrtna kazen.

Kazni iz prednjih dveh odstavkov se uporabita tudi, če gre za odsvojitev orožja ali vojaške oborožitvene predmete, ki jih je rivec kakor koli dobil.

Člen 2. Če se oblačilni predmeti ali vojaška oprema po členu 165. mirnodobnega vojaškega kazenskega zakonika odsvoje v okolnostih kraja ali osebe iz prvega odstavka prednjega člena, se izreče vojaška ječa do treh let.

Ob obtežujoči okolnosti drugega odstavka prednjega člena se izreče kazen vojaške ječe od enega do desetih let.

Člen 3. V prednjih dveh členih določene kazni se uporabljajo tudi zoper vsakogar, ki na ozemlju, proglašem ali štetem da je v vojnem stanju, pridobi ali po kakršnem koli naslovu pridrž kak predmet iz kaznivga dejanja, kakršno navajata prednja dva člena.

Člen 4. Kdor nagovarja vojaško osebo, da bi storila katero izmed zločinov iz členov 1. in 2. tega razpisa, se kaznuje, če mu nagovarjanje ni uspelo, ali če je sicer uspelo pa se zločinstvo ni storilo, z vojaško ječo do desetih let.

Vendar je kazen, ki naj se izreče, vselej nižja od polovice kazni določene za zločinstvo, na katero je nagovarjanje merilo.

Člen 5. Za sojenje kaznivih dejanj po tem razpisu so pristojna vojaška sodišča.

Člen 6. Ta razpis se objavi v uradnem listu »Gazzetta Ufficiale del Regno« št. 32 z dne 9. februarja 1943-XXI.

Glavne stana oboroženih sil dne 2. februarja 1943-XXI.

MUSSOLINI. Ta razpis je bil objavljen v uradnem listu »Gazzetta Ufficiale del Regno« št. 32 z dne 9. februarja 1943-XXI.

Sprememba naziva sreskih načelstev

Visoki komisar za Ljubljansko Pokrajino je izdal naredbo, po kateri izvršujejo občo upravo, poverjeno doslej v okrajnih sreskih načelstvom, civilni komisarijati. Naziv »sreski načelniki« se spreminja v naziv »civilni komisar«.

Razdeljevanje marmelade

Pokrajinski prehranjevalni zavod v Ljubljani obvešča vse prizadete, da lahko dvignejo marmelado pri svojih trgovcih za mesec februar. Pripadajoče količine so bile že objavljene v lokalnem časopisu.

Vodja nemških dijakov na obisku v Španiji

Madrid, 25. febr. s. S francoske meje je prišel v Španijo državni vodja nemških dijakov Dr. Adolf Schell v spremstvu visokih hijerarhov. V San Sebastianu so ga sprejeli voditelji španskega vseučiliškega sindikata in mladinske fronte. Dr. Schell je obiskal španske dijaške organizacije.

Izpred vojnega sodišča

Vojaško vojno sodišče Vrhovnega poveljništva Oboroženih sil za Slovenijo in Dalmacijo, odtok v Ljubljani, je izreko naslednje sodbe v kazenskih zadevah proti: Bračiču Mirku, sinu Ivana in Marije Umek, roj. v Trstu 15. V. 1915, bivajočemu v Ljubljani v begstvu.

Obtožen je bil a) zločina po čl. 4. Ducejeve naredbre z dne 3. X. 1941, ker je sodeloval in še sodeluje pri združbi, naperjeni na nasilni prevrat političnega in družbenega reda v državi;

b) zločina po čl. 16. Ducejeve naredbre, ker je sodeloval in še sodeluje pri oboroženem krdelu z namenom izvrševanja zločinov proti varnosti države;

c) zločina po čl. 2. Ducejeve naredbre z dne 24. X. 1941, ker je bil v posesti orožja in streliva brez predpisane dovoljenja.

Iz teh razlogov je sodišče na osnovi zakona spoznalo Bračiča Mirka za krivega pripisanih mu zločinov in ga obsodilo v dosmrtno ječo, na stroške in posledice, vključno trajni preklic opravljanja javnih služb, na zakoniti preklic ter na objavo pričujoče sodbe v »Jutru« v Ljubljani.

Zagorec Martinu, sinu Ivana in Marije Kos, roj. v St. Jerneju 2. II. 1908, tam bivajočemu minarju, v begstvu.

Obtožen je bil:

a) prevratne družbe (čl. 4. Ducejeve naredbre) z dne 3. X. 1941, ker je v nedoločenem času na področju Novega mesta sodeloval in še sodeluje pri združbi, naperjeni na nasilni prevrat državnega reda; b) pripadništva oboroženemu krdelu (čl. 16. iste naredbre), kjer je sodeloval in še sodeluje v oboroženih krdelih, ustanovljenih z namenom izvrševanja zločinov proti varnosti države;

c) posesti orožja in streliva (čl. 2. Ducejeve naredbre z dne 24. X. 1941), ker je bil in je še v posesti orožja in streliva brez dovoljenja pristojne oblasti;

d) sodelovanja pri ropu z obtežilno okoliščino po čl. 110 do 628 k. z., ker se je 21. novembra 1. 1942. v St. Jerneju pri Novem mestu v družbi z drugimi neznanici pod grožnjo z orožjem polastil dveh konj, dveh krav, vola, teleta, pet prašičev, treh kmečkih voz, popolne konjske opreme, 40 litrov žganja, žita, sadja, perila, kuhinjskih potreščin in listnice z gotovino 3000 lir v skupni vrednosti 50.000 lir; vse te predmete je odvzel Turku Francu.

Iz teh razlogov je sodišče Zagorca Martina spoznalo za krivega pripisanih mu zločinov ter ga obsodilo v dosmrtno ječo, na stroške in posledice, vključno trajni preklic opravljanja javnih služb, na zakoniti preklic ter na objavo sodbe v »Jutru« v Ljubljani.

Obvezen pozdrav polkovnim zastavam

Že večkrat je bilo prebivalstvo opozorjeno na dolžnost, da pozdravlja zastave, prapore in štadarte polkov, ko korakajo po cesti s predpisanim častnim oboroženim spremstvom.

Navzile tem opozorilo pa se vsak dan pripeti, da nekatere osebe ne izražajo potrebnega spoštovanja tem simbolom. V večini primerov se to dogaja zaradi nevednosti in ker prebivalstvo ni bilo navajeno na takšna dejanja poklonitve.

Glede na to oblasti se niso hotele podvzeti ukrepov proti kršilec dolžnosti pozdrava slavnim znakom Oboroženih sil, bilo

bi pa prav, ako bi prebivalstvo naposled vendarle razumelo visok pomen pozdrava zastavi, ki predstavlja simbol hrabrosti in izročil zbora, kateremu pripada.

Pozdrav zastavi je dolžno znamenje spoštljivega priznanja za hrabrost orožja, za junake mrtvece in za vse, ki so domovini žrtvovali meso in kri, a je tudi dejanje dobre vzgoje in znamenje civilizacije.

Kdor te dolžnosti ne izpolni, izvrši potemtakem kaznivo dejanje, obenem pa odkriva samega sebe in okolje, v katerem je bil vzgojen.

Gospodarstvo

Italijansko-nemška družba za pridobivanje žvepla

Lani ob koncu leta smo na kratko poročali, da bodo italijanski interesi skupaj z nemškim kemičnim koncernom I. G. Farbenindustrie ustanovili družbo »Siproszolf« (Societa per Incremento Produzione Zolfi), ki ima namen pospeševati proizvodnjo žvepla na podlagi nekega novega postopka. Te dni so bila končno zaključena pogajanja, ki kažejo, da bo nov postopek prinesel italijanski industriji žvepla nov razmah. Italija je v svetovni proizvodnji žvepla na drugem mestu. Pred vojno je znašala letna proizvodnja 320.000 do 370.000 ton. Do začetka sedanjega stol. je bila Italija v svetovni proizvodnji žvepla na prvem mestu, saj je ob pričetku stoletja odpadlo na Italijo 90 odst. svetovne proizvodnje. Ko pa so v prvem desetletju sedanjega stoletja pričeli v Ameriki na podlagi izuma nemškega inženjerja Frascha na nov način pridobivati žveplo, se je naglo dvignila proizvodnja v Ameriki.

Ta novi način pridobivanja s topitvijo žvepla v zemlji in črpanja v tekočem stanju, se sprico geoloških razmer v Siciliji ni dal uporabljati tudi v italijanski industriji, ki je morala preživeti dobo hude konkurenčne dobe, dokler ni pod fašistično ero prišlo do ustanovitve urada za prodajo italijanskega žvepla (»Italzolf«). Leta 1940 je bila ustanovljena še družba Ente Italiani Zolfi, na katero je bilo prenesena vsa prodaja žvepla. Kakor se zdi, bo nov postopek za pridobivanje žvepla prinesel nov razmah italijanske proizvodnje, ki je že tik pred sedarjo vojno začela znova narastati. Leta 1938/39 je bilo prodanega 400.000 ton žvepla, od tega je slo 250.000 t. n. v inozemstvo. Od celotne proizvodnje je odpadlo 65% na S. cilio. V vojni se je proizvodnja znatno povečala, saj oskrbuje Italija sedaj skoro vso Evropo z žveplom.

Gospodarske vesti

Statistični zavod za socialno zavarovanje. Zavod za socialno zavarovanje Ljubljanske pokrajine objavlja podatke o gibanju števila članov v mesecu januarju. Zaradi sezonskih razlogov, zlasti zaradi skrčenja zimске zaposlitve v gradbeni stroki, je bilo v tem mesecu število zavarovancev nekoliko manjša. Povprečno je bilo pri zavodu samem, pri bolniški blagajni TBPD in pri Merkurju zavarovanih 23.951 delavcev in nameščenec, nasproti 25.098 v prejšnjem mesecu. Odstotek bolnikov se je prav tako zaradi zime povečal za 0,57 na 3,71%. Povprečna dnevna zavarovana mezda je

znašala v januarju 24,77 lire, skupna dnevna zavarovana mezda pa 593,168 lir.

Iz trgovinskega in zadružnega registra. Pri Zadružni gospodarski banki d. d. v Ljubljani je bil vpisan prokurist dr. Andrej Uršič, uradnik banke. — Zaradi končne likvidacije je izbrisana tvrdka Fran Zorn, družba z o. z. — Pri Vzajemni kreditni zalugi v Ljubljani je bil izbrisan član upravnega odbora Ivan Martelenc, vpisan pa Viktor Žibert, uradnik Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani.

Gospodarski razvoj Zagreba. Po pravkar objavljenih podatkih je bilo v teku lanskega leta v Zagrebu ustanovljenih 51 novih delniških družb z glavnico 513 milijonov kun (črtanih pa je bilo 8 delniških družb). Nadalje je bilo lani v trgovinskem registru zagrebškega sodišča vpisanih 107 ostalih družb, po večini komanditnih (črtanih 62) ter 290 trgovinskih tvrdk (črtanih 164). Likvidirale so po večini take tvrdke, ki niso mogle svoje poslovanja spraviti v sklad z novimi razmerami in gre tu predvsem za židovske tvrdke. V teku letošnjega januarja je bilo ustanovljenih nadaljnjih 6 novih delniških družb s 6,4 milijona kun glavnice. — V zagrebški zemljiški knjigi so bile lani vpisane vknjižbe za znesek 122,7 milijona kun, črtane pa so bile vknjižbe za 34,4 milijona kun.

Ponovna zaposlitev upokojenih uradnikov v Nemčiji. V okviru ukrepov za mobilizacijo delovnih moči so bila izdana v Nemčiji tudi navodila za ponovno zaposlitev uradnikov upokojenec v upravni službi. Državni minister za notranje zadeve je k temu izdal podrobna poamila, iz katerih sledi, da se upokojeni uradniki lahko zaposlijo znova kot uradniki ali pa kot drugačni uslužbeni. Upokojeni uradniki lahko pridobijo nova leta za pokojnino. Tudi če se upokojeni uradnik znova zaposli kot navadni uslužbenec, bo to vplivalo na njegove pokojninske prejemke. Upokojeni uradnik pa nima pravice zahtevati zaposlitve v svoji prejšnji uradniški funkciji, odnomo kot uradnik. Do preklica je za uradnice izločeno, da ob poroki ne morejo zahtevati odpusta iz službe. Poročene uradnice lahko prosijo za odpust le v primeru bližnjega poroka ali če imajo oskrbovati več otrok izpod 15 let in jim to ni mogoče pri istostani zaposlitvi. Uradnice, id so bile v dobi njihovega obstoja zamena, se znova zaposlijo.

Nemški ukrepi proti kmetom, ki nemarno obdelujejo zemljo. Ze leta 1937 je bilo v Nemčiji z zakonom o dednih kmetijah določeno, da se dednemu kmetu lahko postavi upravitelj ali pa se mu celo prisilno prodajo posestvo, če na svojem posestvu slabo gospodarja ali zemljo nezaodnostno ali slabo obdeluje. Sedaj pa je nemška vlada izdala dodatne določbe k uredbi o zavarovanju obdelave zemlje iz leta 1937. Po teh dodatnih predpisih, ki stopijo v veljavo 1. marca t. l., bodo tudi za ostale kmete, ki nimajo dednih kmetij, uveljavljene slične določbe v primeru nezaodnostnega obdelovanja zemlje ali slabega gospodarstva. Kot prvi ukrep je predvideno, da se na predlog okrožnega vodje kmetov preko sodišča opozori posestnik, ki nemarno obdeluje svojo zemljo, naj bolje gospodarja. Če ta ukrep ne zaleže, se lahko na predlog deželnega vodje kmetov določi zaupnik z nalogo, da nadzira gospodarstvo dotičnega kmeta. Če tudi ta ukrep ne pripomore k zboljšanju gospodarstva na dotični kmetiji, se lahko postavi prisilni upravitelj ali pa se da posestvo prisilno v zakup. Kot poslednje sredstvo je predvidena prisilna prodaja kmetije, ki jo izvrši sodišče na predlog državnega vodje kmetov. Gornji predpisi veljajo ne samo za kmete, temveč tudi za vrtnarje, sadjarje in vinogradnike. V primeru, da kmet določenih zemljišč, ki so sposobna za obdelovanje, ne obdeluje, se lahko dotično zemljišče da prisilno v zakup, če lastnik zemljišča v določen dobi ne obdela ali pa ga sam ne da v zakup.

Navidezna aktivnost ameriške zunanjo trgovine. K uradnim podatkom o zunanji trgovini Zedinjenih držav prinaša »Kölische Zeitung« značilen komentar. Te dni je bilo objavljeno, da se je izvoz iz Zedinjenih držav v lanskem letu dvignil za 50% in je dosegel 7826 milijonov dolarjev (nasproti 5147 milijonov v prejšnjem letu), medtem ko je uvoz značeval za 20% na 2743 milijonov (nasproti 3445 milijonov v prejšnjem letu). Iz tega bi sledil presežek izvoza v višini preko 5 milijard. Pri ogromni naraslem ameriškem izvozu pa v resnici ne gre za pravi izvoz. Ameriško trgovinsko ministrstvo pripominja, da niso v izvozu številnih obsežne dobave ameriškim četam v inozemstvu. Iz tega sledi, da so obsežne vse dobave vojnega materiala, in ostale d-bave, ki jih vrši Amerika na podlagi zakona o posojanju in zakupu. Te dobave pa se ne morejo drugače tretirati kakor dobave ameriškim četam v inozemstvu. V obeh primerih gre za oskrbo vojske ali mornarice. Znano je tudi, da se dobave na podlagi zakona o posojanju in zakupu ne plačajo, zato nimajo za trgovinsko bilanco nobenega pomena. Po uradnih podatkih so ameriške dobave na podlagi zakona o posojanju in zakupu od marca 1941 do konca lanskega leta dosegle vrednost 5,96 milijarde dolarjev. V istem času je dosegel celotni izvoz Zedinjenih držav 12 milijard. Tako je odpadla polovica celotnega izvoza na vojne dobave, za katere ni pričakovati plačila. Dejanski izvoz je znašal v tem času (20 mesecev) le 6 milijard dolarjev pri istočasnem uvozu v vrednosti 5,7 milijarde dolarjev. V zadnjih 20 mesecih so torej Zedinjene države dosegle le malenkostni izvozni presežek 0,3 milijarde dolarjev.

KULTURNI PREGLED

Tisoč prireditev koncertne poslovnice v Ljubljani

Ponedeljkov koncert Glasbene Matice je tisoč prireditev, ki jo je organizirala njena koncertna poslovnica v malo več kot dvajsetih letih svojega obstoja. Ta lepo zaokrožena številka nam nudi primerno priložnost, da se v okviru naše kulturne kronike spomnimo delovanja te naprave ki — za razliko od drugih podobnih naprav — nima poslovnice, ustanova z izrazitim gospodarskim interesom, marveč je kot organ Glasbene Matice največji iniciator in urejevalec glasbenega življenja v Ljubljani.

Ne bi bilo prav, če ne bi takoj priznali, da je poslovnica tesno združena z že znanimi in prizanimi organizatoričnimi sposobnostmi ravnateljice Karla Mahkota, kajni izkušnje vemo, da tam, kjer ne gre za osebnostne gospodarske interese, vedno odločijo in vodi oseba, ki ima za tako delo največ zdrave ambicije in trdnih sposobnosti. Ravnateljici Karli Mahkoti je uspelo, da je napravila iz te poslovnice organizacijsko središče, ki je že zdaj zapustilo trajno sled v zgodovini našega glasbenega življenja.

Iz podatkov, za katere smo naprosili g. Mahkota, posnemamo nekatere zanimivosti. Glasbena Matica je začela z javnimi koncerti pred letom 1884; to so bili samo šolski nastopi najboljših gojencev. L. 1887. je priredila prvi koncert v pravem pomenu besede: nastopil je tedanji slovenski violinski virtuoz František Ondříček. V juliju 1888 je priredila pod vodstvom Frana Gerbica v Redutni dvorani koncert s solističnim zborom in orkestrom. Koncert je bil velik dogodek, saj mu je »Slovenski Narod« posvetil kar tri podlistke iz peresa Vojteha Valente. »Prišla je srečna doba«, je pisal Valenta, »da se more Glasbena Matica lotiti prirejanja večjih koncertov. Začetek je imel sijajen uspeh na vse strani, v gromotnem kakor tudi v umetniškem oziru. Od tedaj uspešnih začetkov dalje je GM smotrno skrbela za koncertno življenje v Ljubljani. Omogočala je nastope tudi raznim tujim umetnikom, ki bi brez njene organizacijske skrbi ne nastopili v našem mestu. Prav posebno se je trudila v tej smeri neumorni Matej Hubad. Ko so po l. 1918 vidno naraščale možnosti koncertnega življenja, je odbor Glasbene Matice ustanovil koncertno poslovnico, ki je začela poslovati l. oktobra 1922. Od tega dne do danes je torej poslovnica GM organizirala tisoč prireditev, izmed katerih jih samo 33 odpade na »razno« (glasbena predavanja l. pod.), vse ostalo so bili koncerti.

V teh dobrih dvajsetih letih je bilo prirejeno pod vodstvom poslovnice GM: 268 vokalnih, 123 vokalno-instrumentalnih, 75 simfoničnih, 74 komernih, 73 klavirskih, 40 violinskih, 39 glasovno-solističnih, 13 solistično-mešanih koncertov, pa 15 koncertov za čelo, 4 za orgle, 3 za kitaro, 32 za mladino in 179 produkcijske šole GM odnosno drž. konservatorija.

Od skupnega števila so bile v sami Ljubljani 904 prireditev, 45 jih je bilo v Sloveniji in 51 izven njenih meja. Ljubljanske prireditev je obiskalo v celoti 453.260 oseb. Ravnatelj Mahkota ima v pisarni Glasbene Matice z vzorno smotrnostjo izdelano statistiko in vse dokumentacijo, ki jo bo kdaj potreboval zgodovinar našega glasbenega življenja. Zato mu ni težko postreči s kakršnim koli podatkom, ki nam kaže celoten promet v teku teh 999 prireditev. Vidimo dviganje in padanje zanimanja za naše koncerte.

L. 1924. je obisk dosegel višek s 35.715 posetniki, l. 1939. pa je padel na najnižjo točko, saj je v tem zgodovinsko važnem letu — začetek nove svetovne vojne! — obiskalo koncertne prireditve pod okriljem GM komaj 9026 obiskovalcev. Lansko leto je bilo 32 prireditev s 16.870 posetniki.

Seznam koncertantov je prav obsežen. Umljivo je, da je med prvimi naš najpomembnejši vokalni korpus: pevski zbor Glasbene Matice. Koncertna poslovnica GM pa je pripravila koncerte tudi številnim drugim pevskim zborom, simfoničnim orkestrom, komornim združenjem in solistom. Statistika več kot dvajsetletnega delovanja naše edine koncertne poslovnice kaže, kolikoli, ko se je pri nas gojila in pospeševala koncertna glasba domačih združenj in umetnikov, z druge strani pa obnavlja spomine na številna tujstva gostovanja, na velike nastope raznih simfoničnih orkestrom in na koncerte slavnih kvartetov in solistov. Koncerti češke filharmonije, Berlinske filharmonije, turinskega radijskega orkestra, nastopi znamenitih kvartetov in virtuozov, kakor so komorni kvartet iz Dresdne, ševčikov iz Prage, Mozartov iz Salzburga, zlasti pa znameniti Poltronierjev kvartet iz Milana, dalje violinisti Jaroslava Kocjana, Jana Kubelika, Vaše Prihoda in v zadnjem času nekaterih italijanskih virtuozov, znamenitih pevcev s prvkom Benjaminom Gliemem na čelu, so v teh tisoč prireditvah zavzeli posebno slavno mesto.

Pri ocenjevanju kulturnega pomena koncertne poslovnice GM pa je treba predvsem poudariti, da so iz te naprave prihajale mnoge iniciative. Poslovnica je dala pobudo za nešteto koncertnih sporedov in izvedb, iz nje so izšli načrti in vse podrobno delo za turnejske koncerte pevskega zbora Glasbene Matice doma in v tujini, dalje za prvi slovenski glasbeni festival, za naše prve glasbene razstave, za proslavo Ilirije in Napoleona, za počastitev naših glasbenikov: Adamiča, Aljaža, Galusa, Hubada, Jerka, Forsterja, Lajovca, Barleta, kakor tudi za Verdija, Smetano, Dvořaka in druge. V spominu je še njen glasbeno-propagandni teden »Učite se glasbe«, njen koncert na prostem in na dvorišču mestnega magistrata, dalje skladateljski večeri slovenskih avtorjev in še mnogo drugega, za kar dolgujemo hvalo pobudi in organizacijski prožnosti te naprave, ki se prav zaradi svojega kulturnega značaja ni omejevala samo na domače prireditev, marveč je popirala vse, kar je zaslužio zanimanje. Saj so med njenimi prireditvami take, ki so združile (kakor n. pr. Napoleonov večer) za naše razmere in dvorane kar ogromno število obiskovalcev (menjeni večer leta 1929. je obiskalo 2039 oseb), pa tudi take, ki so zaznamovale, kakor n. pr. koncert nekakega pevskega društva, bore — 40 obiskovalcev.

Vsekakor sme biti Glasbena Matica zadovoljna z bilanco svoje koncertne poslovnice. S to napravo je dala našemu mestu kulturno pomembni organ, ki je izločil iz koncertnega življenja g. lo poslovnost in spekulativno finančno dejstvo na podlagi kulturno in javno in merljivo organizacije. Še mnogo uspehov v bodočnosti.

Novi predstojnik benediktinskega reda v Padovi. V Padovi je bil te dni izvoljen novi predstojnik benediktinskega reda. Čast je zadelo dona Timoteja Campia iz Praghe. Svečanost ustoličenja se je vršila v cerkvi Sv. Justine.

Odkrito poprsje na grškem bojišču padlega častnika. V Ivrei so te dni v navzočnosti fašističnih hierarhov in predstavnikov lokalnih oblasti odkrili poprsje poročnika Bruna Ranieria, ki je padel južnaške smrti na grškem bojišču dne 23. decembra 1941. Ranieri je bil odlikovan z zlato kolajno. Poprsje je iz marmornja ter ga je izvršil Skvadrist prof. Paoletti. Kip stoji pri vhodu v Liktorski dom.

Maša za žrtve letalskih napadov v Milanu. Milanski nadškof kardinal Schuster je daroval v baziliki sv. Lovrenca mašo za žrtve letalskih napadov. Imel je tudi ganljiv nagovor, v katerem se je spomnil vseh nesrečnikov, ki so po nedolžnem izgubili svoje življenje.

Sprejem pri papežu. Iz Rima javljajo, da je sv. oče sprejel v zasebni avdienci dr. Jorgo Maxa Rodheja, prvega tajnika argentinskega poslanstva pri sveti stolici, ki zapušta svoje mesto. Prav tako je bil sprejet v posebni avdienci Felix de Parcker, prvi tajnik diplomatskega zastopstva Madžarske, ki je takisto premeščen iz Rima.

Alessandria praznuje svojo zaščitn. Letos potoča 100 let odkar je bila proglašena za blaženo Vergine della Salve, patrona mesta Alessandria. V spomin na ta dogodek se bodo vršile v imenovanem mestu posebne cerkvene svečanosti, katerih se bodo udeležili verniki v obilnem številu.

Nagrajen roman. »Giornale d'Italia« je razpisal svoj čas nagrado 25.000 lir za izvirni roman. Nagrado so prisodili romanu »Rosalia«, ki ga je pisal Enrico Pea.

Smrt izumitelja asfaltiranih ulic. V Zenevi je umrl v 81. letu svoje starosti dr. Ernest Guglielminetti, mož, ki je prvi odkril postopek za asfaltiranje cest.

Nič več inozemskih cigaret v Vatikanu. Iz Rima poročajo, da bodo v Vatikanu v najbližjem času izključene od prodaje cigarete inozemskega izvora. Prodajali se bodo samo tobačni izdelki, ki so monopol italijanske države.

Velika tatvina volnenih tkanin v Milanu. V Milanu so neznani tatovi vlomili v skladišče Societa Italiana Prodotti N. A. N. O. ter odnesli za 100.000 lir volnenih tkanin.

Do smrti se je opekla. V gozdiški bolnišnici je umrla deklica Ana Maria Dorati, ki se je pred dnevi približala petici ter se ji je vžgala obleka. Opekline so bile tako hude, da jim je podlegla.

Smrt med pekovskimi stroji. V Spoletu se je primerila peku Marcello Pietru, uslužbenem pri družbi Terni, smrtna nesreča. Zašel je med naprave za mešanje krušnega testa in dobl takšne poškodbe, da je zaradi njih umrl.

Poje v varietetih in krade biciklje. Pietro Meola je po poklicu zidar, kadar pritisne sila tudi tesar, v zadnjem času pa se je pridružil neki gledališki družini, ki nastopa po varietetih. Zaradi svojega prijetnega glasu se je tudi sam uvrstil med nastopajoče pod umetniškim imenom Nunzio Manola. Te dni pa so možakarja zasledili v trenutku, ko se je hotel polastiti dveh tujih bicikljev. Previjalo, da ima Meola na vesti še več sličnih podvigov.

Vihar je podrl hišo. V Bagnolu di Po je pred dnevi razsajal hud vihar, ki je podrl hišo kmeča Alegria Gustava. K sreči je bil kmet s člani svoje družine v trenutku nesreče odsoten, tako da ni bilo človeških žrtev.

Odšli so z dolгим nosom. V Bolonji pri Comu so tatovi poskušali srečo v vili 74letne Anite Castegioni. Vlomili so v notranje prostore v nadi, da bodo v vili našli

Kronika

Novi predstojnik benediktinskega reda v Padovi. V Padovi je bil te dni izvoljen novi predstojnik benediktinskega reda. Čast je zadelo dona Timoteja Campia iz Praghe. Svečanost ustoličenja se je vršila v cerkvi Sv. Justine.

Odkrito poprsje na grškem bojišču padlega častnika. V Ivrei so te dni v navzočnosti fašističnih hierarhov in predstavnikov lokalnih oblasti odkrili poprsje poročnika Bruna Ranieria, ki je padel južnaške smrti na grškem bojišču dne 23. decembra 1941. Ranieri je bil odlikovan z zlato kolajno. Poprsje je iz marmornja ter ga je izvršil Skvadrist prof. Paoletti. Kip stoji pri vhodu v Liktorski dom.

Maša za žrtve letalskih napadov v Milanu. Milanski nadškof kardinal Schuster je daroval v baziliki sv. Lovrenca mašo za žrtve letalskih napadov. Imel je tudi ganljiv nagovor, v katerem se je spomnil vseh nesrečnikov, ki so po nedolžnem izgubili svoje življenje.

Sprejem pri papežu. Iz Rima javljajo, da je sv. oče sprejel v zasebni avdienci dr. Jorgo Maxa Rodheja, prvega tajnika argentinskega poslanstva pri sveti stolici, ki zapušta svoje mesto. Prav tako je bil sprejet v posebni avdienci Felix de Parcker, prvi tajnik diplomatskega zastopstva Madžarske, ki je takisto premeščen iz Rima.

Alessandria praznuje svojo zaščitn. Letos potoča 100 let odkar je bila proglašena za blaženo Vergine della Salve, patrona mesta Alessandria. V spomin na ta dogodek se bodo vršile v imenovanem mestu posebne cerkvene svečanosti, katerih se bodo udeležili verniki v obilnem številu.

Nagrajen roman. »Giornale d'Italia« je razpisal svoj čas nagrado 25.000 lir za izvirni roman. Nagrado so prisodili romanu »Rosalia«, ki ga je pisal Enrico Pea.

Smrt izumitelja asfaltiranih ulic. V Zenevi je umrl v 81. letu svoje starosti dr. Ernest Guglielminetti, mož, ki je prvi odkril postopek za asfaltiranje cest.

Nič več inozemskih cigaret v Vatikanu. Iz Rima poročajo, da bodo v Vatikanu v najbližjem času izključene od prodaje cigarete inozemskega izvora. Prodajali se bodo samo tobačni izdelki, ki so monopol italijanske države.

Velika tatvina volnenih tkanin v Milanu. V Milanu so neznani tatovi vlomili v skladišče Societa Italiana Prodotti N. A. N. O. ter odnesli za 100.000 lir volnenih tkanin.

Do smrti se je opekla. V gozdiški bolnišnici je umrla deklica Ana Maria Dorati, ki se je pred dnevi približala petici ter se ji je vžgala obleka. Opekline so bile tako hude, da jim je podlegla.

Smrt med pekovskimi stroji. V Spoletu se je primerila peku Marcello Pietru, uslužbenem pri družbi Terni, smrtna nesreča. Zašel je med naprave za mešanje krušnega testa in dobl takšne poškodbe, da je zaradi njih umrl.

Poje v varietetih in krade biciklje. Pietro Meola je po poklicu zidar, kadar pritisne sila tudi tesar, v zadnjem času pa se je pridružil neki gledališki družini, ki nastopa po varietetih. Zaradi svojega prijetnega glasu se je tudi sam uvrstil med nastopajoče pod umetniškim imenom Nunzio Manola. Te dni pa so možakarja zasledili v trenutku, ko se je hotel polastiti dveh tujih bicikljev. Previjalo, da ima Meola na vesti še več sličnih podvigov.

Vihar je podrl hišo. V Bagnolu di Po je pred dnevi razsajal hud vihar, ki je podrl hišo kmeča Alegria Gustava. K sreči je bil kmet s člani svoje družine v trenutku nesreče odsoten, tako da ni bilo človeških žrtev.

Odšli so z dolгим nosom. V Bolonji pri Comu so tatovi poskušali srečo v vili 74letne Anite Castegioni. Vlomili so v notranje prostore v nadi, da bodo v vili našli

GLEDALIŠČE

DRAMA

Petek, 26. februarja, ob 14.30: Učiteljica Izven. Cene od 12 L navzdol; ob 17.30: V Ljubljano je dajmo. Red B. Sobota, 27. febr., ob 17.30: Ples v Trnovem Izven. Znižane cene od 15 L navzdol. Nedelja, 28. febr., ob 14: Zaljubljena žena Izven. Zelo znižane cene od 12 L navzdol; ob 17.30: Veliki mož. Izven Cene od 20 L navzdol.

D. Niccodemi: »Učiteljica.« Igra v treh dejanjih. Osebe: grof Filip Blagaj — V. Skrbinski, Jakob Grdin, posestnik — P. Kovič, Janez Klopčič, šolski sluga — K. Šč. Vohan, policijski svetnik — Gorinsk. Marja Svetina, učiteljica — Kraljeva šolska ravnateljica — Starčeva, Liza učiteljica — Gorinskova. Režiser: J. Kovič.

J. Ogrinc: »V Ljubljano je dajmo.« Veseligrada v treh dejanjih. Osebe: Sebrin — Cesar, Rotija — Pol. Juvanova, Marica — Levarjeva. Cene — Starčeva dr. Snov — Drenovec Pavle — Pečič, Neža — Rakarjeva, 1. priča — Benedičič, 2. priča — Brezigar. Režiser: Milan Skrbinski.

OPERA

Petek, 26. febr., ob 17: Traviata, Izven Cene od 28 L navzdol. Sobota, 27. febr., ob 17: Zemlja smehljaja. Opereta. Izven. Cene od 28 L navzdol. Nedelja, 28. febr., ob 14: Gasparone. Opereta. Izven. Cene od 24 L navzdol; ob 17.30: La Boheme. Izven. Cene od 24 L navzdol. Ponedeljek, 28. febr.: Zaprt.

F. Lehar: »Zemlja smehljaja.« Opereta v treh dejanjih. Osebe: grof Lichtenfelški — Anžlovar, Liza — Mlejnikova, Lora — Japljeva, grof Pottensteinski — M. Sancin, general — Planeček, princ Su-hong — Cuden, Mi — Barbičeva, Čang — Debevec, Fu-li — Skrabar, evnuh — Simončič. Dirigent: R. Simoniti, režiser in koreograf: inž. P. Golovin. Solo pešlejo: Bravničarjeva, Japljeva, Remškarjeva, Pogacar. Načrti za kostume: J. Vilfanova, klobuki za balet: Ivanka Kunc, cvetlični aranžman: tvrdka Pavel Simenc.

Sprememba opernega repertoarja. Zaradi obolelosti gospe Heybalove vprizori Opera v petek 26. t. m. namesto napovedane »Thais« opero »Traviata« z Vidali jevo in Čudnom. Vstopnice, kupljene za Thais, veljajo za Traviato, ali pa naj se pri blaginji vrnejo.

ogromen plen. Bili pa so strašno razočarani. Da ne bi ošli praznih rok, so si vzeli za spomin samo staro uro z uteži, vredno 300 lir, in nekaj kuhinjskih predmetov skromne vrednosti.

Smrtna nesreča pri žični železnici. V Bassidu pri Gravedoni blizu Coma je stal 34letni gozdarski delavec Silvio De Marzio ob napeljavi odtočne žične železnice, ki se rabi za prevažanje lesa s hribov v dolino. Nenadoma se je žica visoke napetosti utrgala in zadelo De Marzia, ki je obležal na mestu mrtev.

Zalostna usoda kolesarja. Pri Cerretu se je vozil 17letni Cesare Martini iz Miglane nizdol po ostriem ovinku. Zavora je v najhujšem diru odpovedala, da je izgubil oblast nad vozilom. Kolo je drvelo s silovito naglico naprej in Martini je padel v 15 m globok prepad, kjer je obležal mrtev.

Pod tramvaj je prišla. V Milanu je tramvaj podrl in smrtno poškodoval 39letno Lidijo Sant.

Zastrupil so se z zajčjim mesom. Družinski člani kmeta Marcela Valsonie v Aspiu so našli v hlevu mrtvega zajca. Odrli so ga v dobri veri, da je žival zdrava ter ga skuhali in pojedli. Kmalu pa so se pojavile pri vseh, ki so jedli poginulo žival, bolečine v trebuhu. Poklicani zdravnik je odredil prevoz vseh članov zastrupljene družine v bolnišnico.

Nagrec v gledališču. Obiskovalce gledališča Verdi v Ferrari je te dni presenetil nenavaden dogodek. Pred začetkom predstave se je pojavil v veži gledališča 30leten mladenič brez obleke, ki je mirno korčil med občinstvom proti gledališki dvorani. Pojav nagca je zbudil splošno pozornost in ljudje so pozvali na pomoč Rdeči križi. Kdo je bil nagrec, ki se je drznil vzmiriti ljudi v gledališču s svojo ekscentrično pojavo, še niso mogli ugotoviti. Možja so oddali v opazovalnico za umobolne.

IZ LJUBLJANE

Nova grobova. Za vedno je zapustila svojce upokojenka Tobasne tovarne g. Angela Brvarjeva, vdova Okorn, rojena Tožavac. Pokona leži na svojem domu. Vožarski pot 3. dneva pogreba do 11 dopoldne. K večnemu počitku jo bodo sprejeli v petek ob 15. iz kapele sv. Andreja na Zalah k Sv. Križu. — Po težki in dolgi bolezni je preminil g. inž. Frane Žužek. Zapušta soprogo in drugo sorodstvo. Na zadnji poti bodo ravnale sprejeli v petek ob 15. iz kapele sv. Franiška na Zalah na pokopališču k Sv. Križu. — Pokonima naj bo ohranjen blag spomin, n'jim svojim pa z brezkramno naše iskreno sočutje!

U. V. Abrahamovo naročje bo danes stopil g. Lojze Trampuž, ki ga poznaajo številni njegovi rojaki. — Porekly bodo: »Strela, ali je res? Glavo ima sicer pobeljeno, toda drugače je še ves mladeničski kakor se za krasno korenino spodobi.« Že v zgodnjih mladih letih se je posvetil finemu kramnosetju, ustvaril je marsikaj lepega, saj se je odlikoval že kot učence. Pozneje je prepotoval najmanj tri Evrope in je nabral mnogo življenjskih izkušenj. Uveljavil se je kot spreten polir. Seveda ga je tudi svetovna vojna potegnila v svoj vrvež in ga neizprosno držala štiri leta v kletkah. Iz trdnjave Przemysla se je rešil s svojo četo dva dni pred obkolitvijo. Pri Zaleskovicu se je upadla v Dnjestr, bil pa je po čudnem naključju rešen — in od takrat mu je ostala siva glava. Izkusil je še marsikaj drugega bridkega, vendar je vedno ohranil vedro srce. Po vojni se je vrnil v Ljubljano in je že vrsto let v službi Kolinske tovarne. To ugledno podjetje ga šteje med svoje najstarejše in najvernejše uslužbence. Ko praznuje 50letnico, nadalje 25letnico poroke in 25 let stalnega namerjenja, mu želimo tudi mi vse najboljše za bodočnost!

U. Letošnji Matijev rekord je nenavaden in za letošnje zimsko vreme izredno značilen. Vsekakor je v letošnjem Matijevem rekordu razveljavljen stari rek. ki pravi, da Matija led razbija, če ga pa še ni, ga pa naredi. Ledu imamo zadnje čase prav malo, novega pa tudi ni pričak vati. Že ves teden imamo suho, vedro, sončno vreme, ponekod pa nastopa lahien mraz. Dnevi so s la prijetni in izabljajo Ljubljancane k sončenju in na izprehode. Na god sv. Matije se je živo srebro povzpelo: kar na 15.4 stop C. keliklor letošnji zimo še nismo zabeležili. Bil je krasen pomladanski dan. Povsod po vrtovih si opazil živahno gibanje in mnogo ljudi se je sprehajalo po prsojnih cestah in stezah. Videli si marsikaj mladino, ki se je sončila kakor v maju. Veselo so poletavali citrončki, ki so še nekoliko ometeni, vendar so se naglo okrepili na toplem soncu. Ves dan ni bilo oblaka na nebu, razledi so bili čisti in planine so se nam kazale v svojem več em devičnem čaru. Noč ra četrtek je bila spet ohlajena kakot prejšnje noči in je v četrtek zjutraj t plover beleži — 3 stop C. Le rahla koprena je v zgodnjih jutranjih urah zagrnjala Ljubljano, meglice pa so se brž razpršile in pošljalo je sonce, enako trpio in prijetno kakor prejšnji dan. Barometer v Zvezdi se drži enakomerno vis ko na 772 in napovedovalec vremena napoveduje še nekaj časa lepo vreme.

Radio Ljubljana

PETEK, 26. FEBRUARJA 1943-XXI

7.30 Pesmi in napevi. — 8.00 Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 12.20 Plošče. — 12.30 Poročila v slovenski. — 12.45 Komorna glasba. — 13.00 Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 13.10 Poročilo Vrhovnega Povelstva Oboroženih Sil v slovenski. — 13.12 Orkester Cetra vodi dirigent Barziz. — 13.45 Simfonična glasba. — 14.00 Poročila v italijanski. — 14.10 Koncert Radijskega orkestra. vodi dirigent D. M. Sijanec. — Glasba na godalni orkester. — 14.40 Pisana glasba. — 15.00 Poročila v slovenski. — 17.00 Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 17.15 Koncert čelista Cende Sedlbauerja — pri klavirju Marjan Lipovšek. — 17.40 Pisana glasba. — 19.00 »Govorimo Italiani« — povzela prof. dr. Stanke Leben. — 19.30 Poročila v slovenski. — 19.45 Italijanska glasba v narečju. — 20.00 Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski. — 20.30 Simfonični orkester vodi dirigent Falloni. — 22.00 Predavanje v slovenski. — 22.10 Koncert Radijskega orkestra vodi dirigent D. M. Sijanec. — Opera glasba. — 22.45 Poročila v italijanski.

WILKIE COLLINS

Nezadosten dokaz

Detektivski roman

Se enkrat sem dvignila glavo, sklonjeno do njegovega ramena, da sem se veselila njegove bilzine, svojega življenja, svoje ljubezni, svojega moža. Sklonila sem se z obrazom do njegovih lic in zašepetala: »Kako te ljubim! Kako te ljubim! Naglo sem se odmaknila in vzdrla. Srce mi je prenehalo biti. Segla sem z roko

na obraz — kaj sem čutila na svojih licih? Nisem jokala! Bila sem tako srečna. Kaj sem vendar čutila na svojem licu? Solzo! Njegov obraz je bil okrenjen na drugo stran, obrnila sem ga k sebi, gledala sem ga... in videla sem, da je imel moj mož na poročni dan oči polne solz.

Tretje poglavje

OBALA RAMSGATE

»Stalihu se je posrečilo, da me je potegnil, vendar me ni mogel docela pomiriti. Dejal mi je, da je mislil na razliko med svojim prejšnjim in sedanjim življenjem, da se je spomnil bridkih spominov iz svojih preteklih let in da so ti spomini zbudili v njem bojazen, da me morda ne bo mogel osrečiti. Boji se, da je že star in utrujen vsled življenjskih nezdov. Te misli da so mu napolnile oči s solzami.

Obravčevala sem ga, pomirila sem ga in ga spravila v dobro voljo, toda spomin na to, kar sem bila videla, me je vznemirjal in spraševala sem se, ali zares uživam polno možovo zaupanje, kakor je užival on moje.

V Ramsgradu sva izstopila iz vlaka. Ta kopališča postaja, običajno polna ljudi, je bila ta čas pusta; sezona je bila že končana. Od tu bi morala čez nekaj dni odpotovati z jahto, ki jo je prepustil Eustahiju nek njegov prijatelj.

Preživela sva tri dni v blaženi samoti, v sreči, ki je nikdar v življenju ne pozabim.

Četrtega dne zjutraj, malo pred sončnim vzhodom, se je pripetil dogodek, sam po sebi neznan, ki pa me je vendarle ranil. Neprčakovano sem se zbudila, ne da bi vedela zakaj, s tesnobnim občutkom v srcu. Dotlej sem odlično spala in nikdar nisem vedela, kaj se pravi zbuditi se prej, kakor pride sobarica trkat na vrata. Tokrat sem se zbudila brez vidnega razloga nekaj ur pred svojo običajno uro. Skušala sem znova zaspati, a se mi ni posrečilo. Bila sem tako vznemirjena, da nisem mogla ostati v postelji. Moj mož je trdno spal ob moji strani. Da ga ne bi motila v spanju, sem vstala, oblekla domačo haljo, nataknila copate ter stopila k oknu.

Sonce je vzhajalo nad sivim in mirnim morjem. Za trenutek je veličasten prizor, ki sem ga videla pred sabo, pomirljivo vplival na moje živce. A kmalu nisem mogla več vzdržati med štirimi stenami sobe; odprla sem vrata, ki so vodila v oblačnico mojega moža ter stopila vanjo, v nadi, da mi bo izprememba ozračja dobro storila.

Prva stvar, ki sem jo zagledala, je bila njegova potna torbica, ki je odprta ležala na mizi.

Jela sem jemati iz nje steklenice, posodice, krtače, oprsnilke, škarje, nahajajoče se v enem oddelku ter pisalne potrebščine v drugem. Vohala sem dišavno vodo, očistila sem vse steklenice, polagoma, kakor sem jih jemala iz torbice. Tako sem po malem izpraznila. Bila je podložena z modrim velurjem. V enem kotu sem opazila visnjev trak, in ko sem potegnila zanj, sem opazila, da ima torbica dvojno dno, nekaj skrivni oddelke za pisma in fotografije. Vdala sem se kaprici ali radovednosti ter vzela iz torbice papirje, kakor sem malo prej jemala iz nje druge predmete.

Bili so to računi in dopisi dobaviteljev, ki me niso prav nič zanimali, pisma, ki sem jih polagala na stran, ko sem se po-

vršno ozrla nanje, in pod vsem tem sem zagledala fotografijo, na katere hrbtu je bila zapisana tale vrstica: »Mojemu dragemu sinu Eustahiju.«

Njegova mati? Zenska, ki se je s tolikšno odločnostjo upirala najini ženitvi!

Naglo sem obrnila sliko, v pričakovanju, da bom zagledala strog, trpek in čemeran obraz. V svoje veliko presenečenje pa je kazala podoba ostanke velike lepote, energičen izraz obraza, ki je bil hkratu nežen in dober. Pazljivo sem motrila te poteze, da bi si jih čim bolj vtisnila v spomin. Ta ženska, ki je tako razžalila mene in moje, je bila brez dvoma ena tistih žensk, ki zbujajo simpatijo.

Prepustila sem se mislim. Odkritje te fotografije me je pomirilo bolj, kakor bi me mogla pomiriti katera koli druga stvar.

Iz kakšnega razloga je ta lepa, mila mati tako trdno sklenila ovirati najino ženitev? Ali bom mogla odkrito postaviti Eustahiju to vprašanje, ko se bo zbudil? Ne, ne bom si upala. Obstojal je med nama nem dogovor, da ne bova nikoli govorila o njegovi materi in gotovo mi ne bi bilo prav, ako bi vedel, da sem brskala po dnu njegove torbice.

Po zajtrku sva prejela obvestilo o jahti, ki naj bi naju odpeljala. Bila je že v pristanišču in kapitan je čakal v Broadstairs ukazov mojega moža.

Eustahij se je podal tja in me je prosti, naj počakam nanj. Sklenila sem napraviti majhen sprehod ob morju, v gostilničarini družbi, ki je bila pripravljena, da me spremlja. Zmenili smo se, da se bova sprehajali po obrežju proti Broadstairsu in da nama Eustahij pride naproti, ko konča svoj opravke na ladji.

Cez pol ure sva bili hotelirka in jaz na

Izkladanje avtomobilskih vozil za italijanske čete v nekem tuniškem pristanišču

SPORT

Prvih 12 iger

(Nekaj podrobnosti o poteku prvih treh kol elitnega table-teniškega turnirja)

Table-tenisti so letos res neutrudljivi. Stevilnim prvenstvenim turnirjem je sledilo v nedeljo še posebno tekmovalno najbojše trojice igralcev od Hermesa, Mladike in Korotana, ki morajo v treh tednih odigrati 72 tekem ali drugače povedano, vsak mora s vsakim odigrati po eno partijo. Po tej poti hočejo table-tenisti slednjič priti na jasno, kdo je najboljši, pa tudi, v kakšnem vrstnem redu si sledi drug drugemu.

Kdor se je v nedeljo dopoldne — od onih približno 100 gledalcev — veselil, da bo gledal sporno visoko vredne igre, se je močno uštel. Res je sicer, da je bila večina iger napetih, toda prav tako tudi drži, da ni bila niti ena na poseben, nadpovprečni višini. Lahko bi tudi rekli, da tekmovalci, zlasti nekateri najboljši, niso bili v formi, bodisi da niso bili razpoloženi, kar velja gotovo najbolj za Bradeško, bodisi da nimajo kondicije. Kazalo je čisto, da hoče vsak priti do točk samo s pomočjo nasprotnikovih napak in ne s svojim znanjem, tako da smo videli čisto obrambne igre pri izrazito napadalnih igračih.

O vsakem igralcu nekaj

Ze takoj pri prvi igri med Bradeškom in Reckom (Mladka) bi bil skoraj priča presenetljivega izida Bradeško, ki ni bil v formi, je le s težavo premagal svojega komaj favoriziranega nasprotnika. Da mu je predla trda kažeta najbolje rezultata prvih dveh setov: 21:19 in 21:21, kjer je menda večjo vlogo od znanja igrala sreča.

Najslabši igralec prvega dela tega tekmovalja je bil Aleš Strojnik. Najprej je precej visoko izgubil z Meralo (zadnji set celo 7:21) in morda ga je prav to tako spravilo s tira, da tudi pozneje ni mogel uspeti niti proti Bogataju, dasi je dosegel v drugem setu celo 19:21. Niti proti svojemu bratu Romanu, tako da je po treh igrah ostal brez točke z enim samim setom v svojo korist in razliko 104:145, na zadnjem mestu.

Tem bolj je šlo to pot Bogataju, ki je igral zelo mirno in sigurno ter dosegel vse tri možne točke, ne da bi izgubil en sam set. Čeprav je bil v izvrstni formi, moramo dodati da to še davno niso bile igre, ki bi jih človek pričakoval od njega. Po precej gladiki zmagi (dasi tega rezultata 21:19 in 21:16 prav za prav ne kaže nad klubiškim tovarišem Poženelom (Hermes), je porazil še A. Strojnika (Korotan) in nato v prvem setu Suberta (22:20) v drugem pa mnogo lažje Suberta (Hermes) ter dal že slutiti da bo zasled na koncu turnirja eno najboljših mest.

Na las natančno tako kot Bogataj, se je odrezal tudi Roman Strojnik, ki je v treh igrah dosegel 3 točke brez izgubljene seta in ima celo enako razliko golov (126:94) kakor Bogataj. Razlika je edino ta, da nista igrala oba z istim igralci: R. Strojnik je najprej porazil svojega klubiškega tovariša Keržiča (Mladika) nato s svojo znano obrambno igro »razorožil« Poženela in nazadnje še svojega brata Aleša z dvakrat po 21:16, kar gre predvsem na račun njegovih mirnejših živcev. Kakor smo že rekli, Bradeško v tem na-

stopu ni imel srečne roke. Prav tako težko kakor proti Recku in morda še nekoliko bolj neigurno je igral proti Keržiču. Pa tudi sicer ni bilo ne duha ne sluha o njegovih »drivesih«. Edina njegova sreča je bila, da ni našel na nasprotnika drugačnega kova. Ostalo mu je le upanje, da bo do prihodnje nedelje v boljši formi.

Po eno zmagó so si v nedeljo priborili: Merala (Korotan), Subert in Poženel (oba Hermes) ter Recek (Mladika). Merala je začel zelo dobro in v svoji prvi igri nepričakovano porazil A. Strojnika. Naslednjo igro proti Subertu pa je »izgubil«. Ta igra je bila ena najzanimivejših, ker sta oba z menajajočo srečo dosegala zelo velike naskoke, nato pa jih zopet izgubljala. Tako je n. pr. v prvem setu Merala že vodil s 16:9 in set »izgubil« 18:21. V drugem setu pa je Subert imel z 19:12 zmagó, že v tretji in odločilni set, v katerem je po hudih vzponih in padcih zmagal Subert z 21:17. Subert je igral drugo igro z Bogatajem, ki je v začetku vidno vodil, toda proti koncu ga je dohitel in bilo je 19:19 nato 20:20 in slednjič 20:22. Drugi set je igral precej slabše.

Samo eno zmagó je dosegel, čeprav je odigral tri igre, tudi Poženel. Priznati pa moramo da je imel zelo močne nasprotnike in izgubil čisto. Pri Bogataju je dosegel 19:21 in 16:21 proti R. Strojniku 14:21 18:21. Točko pa si je priboril v tekmi z Reckom, ki ga je najhujše krotil s svojimi »forehand-drivesi« čisto v desni vogal mize.

Med bolj ali manj uspešnimi moramo omeniti še Rečka, ki je, kakor že omenjeno, nudil zelo močan odpor najprej Bradeški in Poženelu ter v drugi igri porazil svojega klubiškega tovariša Keržiča.

Usoda A. Strojnika je doletela še Keržiča. Po treh igrah mu namreč ni uspelo priboriti si niti ene točke, čeprav ne moremo reči da bi igral slabo. Edino šeno, ki mu je še preostala od porazov pri Bradeški in R. Strojniku, je zavrnil v igri z Reckom, tako da mu je ostalo edino še upanje...

Po prvem delu tekmovalja je stanje naslednje: vodita Bogataj in R. Strojnik, ki imata vsak po tri zmage. Sedi jima Bradeško z dvema zmagama a tudi samo dvema odigranimi igrama. Nato so Merala, Subert, Poženel in Recek s po eno zmagó (prva dva samo 2 igri) ter slednjič Keržič in A. Strojnik, ki sta brez zmage.

Kronistom v veselje boležimo še, da so točno na isto nedeljo, toda pred enim letom končali turnir v prostorih Korotana na Rakovniku, na katerem so po mnogih uspehih Hermesanov nazadnje prišli do same Korotanci, ki so po zmagi 5:4 nad Mladiko premagali še Hermesane 5:4 in zasedli prvo mesto. Drugi pa so bili Mladikarji, ki so med drugim porazili Hermesane s prav tako istim rezultatom 5:4. Torej že pred letom dni so si bili vsi ti klubi močno v lahe!

— SK Mars. Pozivamo vse člane igralce, da prinesejo v 8 dneh vsak po tri slike načelniku za nove legitimacije. — Odbor

— Ribarsko društvo v Ljubljani prosi svoje člane, ki so poravnali članarino za 1943, da predlože svoje članske izkaznice g. Ivanu Bogataju na Kongresnem trgu zaradi obnovitve. Obenem naj mu izroče tudi tri svoje fotografije za legitimacijo, ki bodo potrebne za evidenco.

Z Gorenjskega

Uvedba nove voditeljice deklet v Radovljici. Predzadnje redeljo so se zbrale v Radovljici vse ženske voditeljice, da pozdravijo svojo novo sodelavko Traute Ernstovo, ki je prišla iz Bayreutha. Po lepem jutranjem slavlju v dvorani deželnega svetnika je bila uvedena nova voditeljica deklet v svojo dolžnost. Objubil je delovati tako, da bo Hitlerjeva mladina na Gorenjskem kmalu enaka oni na državnem ozemlju.

Počastitev komisarja Peitlerja. Nedavno je krajevni skupinski vodja Steiner v Mavčičah sklical sestanek, ki so se ga udeležili vsi uradni, celnični in blokovi vodje. Uvodoma se je spominjal uveljavljenega občinskega komisarja Otona Peitlerja. Z lepimi besedami je ocenil zasluge pokojnega. Zlasti se je zavzemal komisar Peitler za zgraditev šole. Okrožni vodja Steiner je pozval zborovalce, naj delajo v duhu pokojnega Peitlerja.

Na Brdu pri Kranju je bilo predzadnje ponedeljek šolanje stranknih tovarišev. Govornik Kenda je nazorno orisal selanji politični položaj. Ostro je bical sovražno lažno propagando, ki jo je pimerjal nemški resnici odgovarjajoči propagandi, ki se ne boji tu in tam povedati narodu tudi neprijetne resni.

Na Jesenih je »Kraft durch Freude« priredila večer glasbe. Napevi iz oper in operet, ki so jih peli italijanski pevci, koncertne točke in plesi so prispevali, da je večer lepo uspel.

Gostovanje jesenjskega odra v Trzinu. Predzadnje soboto je gostoval v dvorani KDF na »Skalcu« gledališki oder z Jesenih. Igrali so ljuško igro »Reveček Andrejček«. Glavno vlogo sta igrala učitelj meštanske šole Herman Obmann in gdnca Lora Cernešova. »Karawanken Bote« paše, da sta svoji vlogi podala spretno in v veliko navdušenje navzočih. Igralci so bili nagradjeni z glasnim odobravanjem. Dvorana je bila nabitá polna.

Nesreče. V Moravčah se je smrtno ponesrečil posestnikov sin Ivan Birk, gostilničar Ciril Torian pa si je zlomil levo roko.

Nesreče. Pretekli teden je Rdeči križ v Kranju pripeljal na Golnik več ponesrečenec. Železniški uradnik Julij Seunig, uslužbenec na postaji v št. Vidu, je stal približno premikajočega se vlaka, ki ga je vrgele ob steno. Zdrbel mu je desno nadlehtnico. 14 letni Jožef Košnik iz Kranja je v svoji nepazljivosti prišel približno pri steno, kjer so delavci razkladalí trame. Eden izmed hlobov ga je podrl na tla in mu zlomil kost v desnem kolenu. Ana Čertančeva iz Črnuče je rešila figure za šah. Ko si je nato umila roke z bencinom in si jih potem sušila nad ognjem, so se ji vnele, da se je morali močno opečeno pripeljati v bolnišnico na Golnik.

Iz Spodnje štajerske

Mlad Mariborčan odklovan s železnim križem. Mariborski dnevnik poroča, da je bil komaj 18letni prostovoljec SS oddelkov Jožef Krapš iz Maribora, ki že nosi odklovanje železnega križa 2. stopnje za izredno hrabrost pred sovražnikom zdej odklovan s železnim križem 1. stopnje.

Na vzhodni fronti so padli naslednji štajerski vojaki: 32letni stražarjost Ernest Harler, 30letni narednik-vodnik dr. Emil Hlepeš, desnik Hubert Salchegger, 27letni strelce v planinskem lovskem polku Jožef Schwarzmayer, 34letni planist lovec Karel Schelch, podčastnik v planinskem lovskem polku Ambrož Stangl in 21letni lesnik Helmut Pirker-Krammigg.

Mladina spominu svojega mrtvega tovariša. Pred dnevi je bilo žalno zborovanje nemške mladine v Sevnici v spomin tovariša Alojza Peršuna, ki je padel na vzhodni fronti. Poleti lanske leto je vstopil mladenci med nemško mladino in se potem prostovoljno prijavil k orožju SS.

Vpoklic letnikov 1916 in 1917. Mariborski dnevnik objavlja poziv deželnega svetnika Töscherja o vpklicu rojstnih letnikov 1916 in 1917 za delovno in vojaško službo.

Uspeh Ljubljancinke na mariborskem odru. Pred dnevi je bila v mariborskem gledališču uprizorjena vesela opera Viktorja van Burena in Raifa Benatzkega »Arel pred nebeskimi vrsti«. Iz ocene, ki jo je za mariborski dnevnik napisal dr. Egon Bertl, je razvidno, da je delo izredno uspešno, k čemur so pripomogli vsi sodelujoči igralci. O Ljubljanki Dagnai Schumijski pravi kritik, da je bila njena kreacija v vsakem oziru doslej njen največji uspeh. Kar je umetnica pokazala na odru, je nepozabno.

Reaktiviran upokojenci v Nemčiji. Nemški notranji minister je izdal dekret, s katerim se odreja vpklic v službo vseh državnih upokojencev, ki so bili zaposleni pri državni administraciji.

njegove korake. In ko je skušal napraviti zaključek iz vsega tega, je dejal sam pri sebi.

»Marta bo moja žena.«

Nikdar ni pripisoval ženskam kaj drugega kot so v resnici bile. Ni jih preizkušal niti podcenjeval. Njihovo družbo je ljubil in je tudi povedal, kadar se jih je naveličal. Tistih nekaj st. asti, ki jih je bil doživel, ga ni ženskam niti približalo niti oddaljilo. Vedno je bil enak, puščoben in vase zamišljen.

V tej zapuščenosti vasi pa je spoznal, po sili prilik, dve dekleti, nekoliko globlje kot si je bil sam zaželel. Ni se še domislil, dati ju na tehtnico, ju primerjati, razčleniti, kakor se je rad izražal.

Svojega sklepa, da mu bo Marta žena, pa se je razveselil. Čutil je, da bi mu prinesla k udobju, ki ga je nameraval ustvariti, nekaj vdanosti in ljubezni.

Kako lepe stvari so to!

Tu pa je bila še Kristina, ki je prav sedaj čakala njegove besede. In ko je le ni hotelo biti, je spregovorila.

»Ali želite, da vas pustim samega, Rudolf?«

S pogledom jo je objel.

»Prizni ste, Kristina. Da tako mislite name.«

Čez nekaj sekund pa.

»Prosim vas, da mi drugujete. Nocoj sploh nočem v posteljo. Nocoj bi rad govoril o čemerkoli.«

Pazljivo ga je metrla.

»Gotovo ste z Marto kaj lepega doživeli,« je pozvzela neprijazno.

»Nič posebnega,« je Rudolf kratko zavrnil njen sum.

MALI OGLASI

Kdor išče službo plača se vsako besedo L. — 30 za drž in prov takso — 60, za dajanje naslova ali šifro L. 2.— Najmanjša izmera za te oglase je L. 7.— Za žentive in dopisovanja je plačati za vsako besedo L. 1.— za vse druge oglase L. — 60 za besedo, za drž in prov takso — 60, za dajanje naslova ali šifro L. 3.— Najmanjša izmera za te oglase je L. 10.—

Hšni posl

iščejo službe

Dekle
vaje vseh hšnih del, išče zaposlitve za čas dan Naslov v ogl. odd. Jutra 3064-1

Kupim

Viteški oklep
išče slikar na posodo za krajši čas. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Za kompozicije«. 3043-7

Knjižno omaro
lepo, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Knjižna omar«. 2962-7

Sportni voziček
dobro ohranjen, novejši format, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sportni«. 3030-7

Prodam

Semena
za vrtni in polje dobte v trgovini Do-n-k Bezenšek, Miklošičeva c. 6 (pobliži Ljudske povelje nce) 2969-6

Škodljivce
in vsakovratno golazen v hišo, shranbi, skladišču, v vrtni in na polju. Pukonjate z odgovorjajočimi Ing. Preseljimi preparati. Ing. Preselj, Wolfova ulica 3. 3030-6

Fön aparat
za sušenje las na 150 volt, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3038-6

Otroški voziček
grobok, predvojni, dobro ohranjen, prodam. Orod od 1. do 3. ure. Ljubarova ul. 14. 3048-6

Sportni voziček
dobro ohranjen, prodam za 600 lit. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3052-6

Samska soba
lepa, a posteljo in karčem napravljen za 3900 L. Event. se tudi kavé in postelja posebej prodaja. Gasogeno Merkur, Puhrjeva 6. 3074-12

Damski plašč
sportni (volna) in golzerje št. 40 skoro nove prodaj. Rupnik, Gosposka 10/II. 3066-13

Krznen plašč
moški, z perzjaner ovratnikom in podloženo s črnim silon, prodam. Orod »Sever« Prešernova 5/II. 3051-13

Sportni voziček
dobro ohranjen, prodam za 600 lit. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3052-6

Samska soba
lepa, a posteljo in karčem napravljen za 3900 L. Event. se tudi kavé in postelja posebej prodaja. Gasogeno Merkur, Puhrjeva 6. 3074-12

Damski plašč
sportni (volna) in golzerje št. 40 skoro nove prodaj. Rupnik, Gosposka 10/II. 3066-13

Krznen plašč
moški, z perzjaner ovratnikom in podloženo s črnim silon, prodam. Orod »Sever« Prešernova 5/II. 3051-13

Sportni voziček
dobro ohranjen, prodam za 600 lit. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3052-6

Samska soba
lepa, a posteljo in karčem napravljen za 3900 L. Event. se tudi kavé in postelja posebej prodaja. Gasogeno Merkur, Puhrjeva 6. 3074-12

Damski plašč
sportni (volna) in golzerje št. 40 skoro nove prodaj. Rupnik, Gosposka 10/II. 3066-13

Krznen plašč
moški, z perzjaner ovratnikom in podloženo s črnim silon, prodam. Orod »Sever« Prešernova 5/II. 3051-13

Sportni voziček
dobro ohranjen, prodam za 600 lit. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3052-6

Samska soba
lepa, a posteljo in karčem napravljen za 3900 L. Event. se tudi kavé in postelja posebej prodaja. Gasogeno Merkur, Puhrjeva 6. 3074-12

Damski plašč
sportni (volna) in golzerje št. 40 skoro nove prodaj. Rupnik, Gosposka 10/II. 3066-13

Krznen plašč
moški, z perzjaner ovratnikom in podloženo s črnim silon, prodam. Orod »Sever« Prešernova 5/II. 3051-13

Sportni voziček
dobro ohranjen, prodam za 600 lit. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3052-6

Samska soba
lepa, a posteljo in karčem napravljen za 3900 L. Event. se tudi kavé in postelja posebej prodaja. Gasogeno Merkur, Puhrjeva 6. 3074-12

Damski plašč
sportni (volna) in golzerje št. 40 skoro nove prodaj. Rupnik, Gosposka 10/II. 3066-13

Krznen plašč
moški, z perzjaner ovratnikom in podloženo s črnim silon, prodam. Orod »Sever« Prešernova 5/II. 3051-13

Sportni voziček
dobro ohranjen, prodam za 600 lit. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3052-6

Samska soba
lepa, a posteljo in karčem napravljen za 3900 L. Event. se tudi kavé in postelja posebej prodaja. Gasogeno Merkur, Puhrjeva 6. 3074-12

Damski plašč
sportni (volna) in golzerje št. 40 skoro nove prodaj. Rupnik, Gosposka 10/II. 3066-13

Krznen plašč
moški, z perzjaner ovratnikom in podloženo s črnim silon, prodam. Orod »Sever« Prešernova 5/II. 3051-13

Sportni voziček
dobro ohranjen, prodam za 600 lit. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3052-6

Samska soba
lepa, a posteljo in karčem napravljen za 3900 L. Event. se tudi kavé in postelja posebej prodaja. Gasogeno Merkur, Puhrjeva 6. 3074-12

Damski plašč
sportni (volna) in golzerje št. 40 skoro nove prodaj. Rupnik, Gosposka 10/II. 3066-13

Krznen plašč
moški, z perzjaner ovratnikom in podloženo s črnim silon, prodam. Orod »Sever« Prešernova 5/II. 3051-13

V najem Glasbila

Vinsko klet

a sodi in pravo od-dam, Event. soudeležba. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »20000 lit. trova«. 3069-17

Posest

Hišo
večjo ali dve manjši, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Do 2.400.000«. 3012-29

Parcelo

hišo ali del donosne hiše, v katero se ne vleče, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Do 400.000«. 3075-20

Posestvo

njiva, parcela, vrt. Vas z majhnimi pridelki ne zadovoljuje. — Vodstvo nadzor in redstva: Ing. Prezelj, Wolfova ulica 3/1. Uradne ure od 8 do 12. 3029-20

Parcelo

sončno, lepo, krasno, 5000 kv. m prodam. Orod samo v nedeljo. Naslov Zadobrova 75 p. D. M. P. 3035-20

Večje zemljišče

prodam na severni strani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Za 100 L. 1 kv. m«. 3010-20

Stanovanja

Stanovanje
elegančno opremljeno s garzonerjo, slem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Častnik«. 3054-21a

Sobo odda

Opremljeno sobo
lepo, a uporabo kopalnice, v centru oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3053-23

Živali

Zajkili
8 mesecev stari, črnčrni, z jznjnk p odam za 350 lit. 7obškovna 16, Trnovo, Kočevja. 3058-27

Koder papagajček

le v rado popoldan usel. Kdor ga je ujel, oz. kdor ve kaj o njem, naj sporo roči družini Rbnkr. Javornikova cesta 3/III. 3057-27

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna večina

oglaševalcev se obrača na »JUTROV« OGLASNI ODDELEK

Ogromna več